

„Kanadai Magyar Újság”
egyesülve a
„KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL”
Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vesztő magyar lapja amely mindenkör szesz- lenül védi meg az ide- genbe szakadt magyar- ság érdekeit és a kana- dai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivív- ni minden honfitársunk számára.
Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az Ohazába és külföldre egy évre \$4.00 Szakszolgálat és kiadó- hivatal 375 Hargrave St WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEBURG CALGARY CANTON CUPPAWA CROWLAND FRED CITY FORT ELLIOTT FORT WILLIAM GALLIE GUELPH HAMILTON KITCHENER LONDON NEW WATERFORD NIAGARA FALLS OSHAWA OTTAWA FORT COLBORNE FORT ROBINSON OUBEC ST. CATHARINES SPRING HILLS SUDBURY STONEY TORONTO WELAND WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEAVER CANA CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALLAM KAPOVAR LEASK LETSBRIDGE NORRUBY OTTAWA PUNNETT RAYMOND REGINA SASKATOON SARNHELL SOKHALON ST. LAZLO SZEKELYFOLD SUMAS TABER VANCOUVER WAKAW WYBURN WHITEWOOD YORETON

„Canadian Hungarian News”
Combined with the
„CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL”
An independent Weekly Published in the Magyar Language, Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
Editorial Offices and Printing Plant 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription \$3. to Foreign Countries \$4.

VOL. IX. EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1932. JANUÁR 7 CSÜTÖRTÖK

No. 1 SZAM

HUNGARIAN JOAN OF ARC NEGLECTED

SUSANNE DE LOSÁRDY WAS SENTENCED TO DEATH BUT ESCAPED IN 1705

Budapest.—Thanks to the indefatigable research work of the Hungarian historian, John Kalmár, who has devoted a lifetime to the task, Hungary has just learned that in Susanne de Losárdy, the daughter of a Hungarian landowner, she had a generally neglected Magyar „Joan of Arc”. No status commemorates her, not one of the many Hungarian folk-songs knows the name of this gallant country girl who marched to war at the head of the troops of Prince Rákóczy II, the Hungarian national leader who fought so gallantly against the power of the Holy-Roman (Austrian) Emperor.

Susanne de Losárdy was born in a village in Zemplén County in 1681. Her parents were respected small gentry. When she was 20 years old she was fired with enthusiasm for the Magyar national cause and her parents were obliged to yield to her unswerving determination to fight at the side of her brother, who was slain to Rákóczy. She took part in many fierce battles and when the fighting was over devoted herself to the care of the wounded.

Between conflicts she composed stirring war ballads for the encouragement of the troops. When Rákóczy was elected Prince of Transylvania in 1704, she composed an ode to him which he had printed and distributed throughout the country. At the Battle of Zsibó her brother Nicholas was slain at her side with thousands of others by the imperial troops, but Susanne emerged from the slaughter unharmed “as by a miracle”.

Immediately after this defeat of the Magyars, the country was occupied by the Emperor and Susanne was arrested and sentenced to be shot as a rebel. While awaiting execution she composed more patriotic ballads which were smuggled out of prison and circulated secretly to maintain the patriotic spirit of the Magyars. On May 29, 1705, a few days before the date fixed for her execution, she escaped to Turkey and was never heard of again.

The only document in her writing extant is a letter to a friend telling of her tortures in prison and begging him to arrange her escape. “I cannot believe,” she wrote, “that the Emperor sent his troops to our blessed Hungary to make war on women. My whole crime is that I am a Hungarian woman and patriot.” —New York Times.

Finnország faképnél hagyta a szárazságot

December utolsó napján érdekes népszavazást hajtottak végre Finnországban, még pedig annak megállapítására, hogy vajon a lakosság többsége helyesli-e a 12 év óta érvényben levő szesztilalmi törvényt, avagy a tiltó rendelkezések megszüntetését kívánja. Mint a szavazások aránya mutatta, Európának a Szovjet mellett ezen egyetlen „szász” országa szintén visszatér a szabad szeszforgalomhoz, annál is inkább, miután a tapasztalat szerint az emberek kevesebbet isznak — ha nem tilos az itka. A január 2.-iki kábeljelentések értelmében a lakosoknak csak egy negyedrésze szavazott a szesztilalom fenntartása mellett, míg háromnegyedrész a prohibíció ellen foglalt állást.

MUTASSA MEG ALLANDÓAN ANGOL CIKKEINKET ISMERŐSEINEK

Spohn Mihály nem lehet gyilkos!

EGÉSZ SASKATCHEWANT FELRÁZTA EGY MAGYAR TRAGÉDIA — VELETLEN SZERENCSELTENSÉG ALDOZATA MALCOLM MACDONALD HATSZAZ FÖNYI KÖZÖNSÉG ELŐTT MEGIS MARASZTALÓ ÍTÉLETET MONDOTT KI AZ ESKÜDTSZÉK SALTCOATSON

Mint az egész Nyugatkanadában ismert Konya Ferenc szíveségéből beküldött „The Yorkton Enterprise” december 29-iki számából megdöbbenve olvassuk, ismét egy magyar tragédia rázta fel Saskatchewan tartomány lakosságát. A tragédia szenvedő szereplői egy Tupper környéki ujkánadasi német-magyar család és egy skót familia tagjai, kik mint a környék elismerten szorgalmas farmerei a lehető legjobb barátságban éltek. December 18-ikán mielőtt a kerület közös karácsonyi ünnepségére mentek volna a környék lakói, mint futótűz terjedt el annak híre, hogy Spohn Mihály, Spohn József gazda 20 éves betegs fia agyonlőtte legjobb barátját a vele egyidős Malcolm MacDonaldot.

Mult hétfőn tartották a saltcoatsi község háza nagytermében a szomorú ügy előzetes tárgyalását. Nem kevesebb, mint

Földgázból készítik a gázolint Albertában

Délalberta szempontjából különösen fontos felfedezést jelentett a Boomer egyetemi vegyésztanár a tartományi kormányának. A tudós kémikusnak ugyanis sikerült az Albertában nagy mennyiségben előforduló földgázból gázolint, finom benzint, sőt még ipari célra használható alkoholt is előállítani.

Az ugynevezett „Turner Valley” olajmezők sokkal gazdaságosabb kihasználását jelentené Prof. Boomer felfedezésének a gyakorlatban való érvényesítése és éppen ezért az olajvállalatok is nagy reménnyel néznek az 1932-ik esztendő elé. A Boomer-féle kísérletek alatt sikerült olyan olajfinomítási módszereket is alkalmazni, melyek

ÉLET-HALAL KÖZÖTT EGY MAGYAR

Alighogy megemlékeztünk mult számunkban a véres ontariói autókatasztrófáról, december 28-iki kelettel újabb magyar tragédiáról kaptunk értesítést a hamiltoni „Figyelő” szíveségéből. A North Walhingam kerületben ugyanis végtelen automobilszerencsétlenség áldozatául esett Mártz János honfitársunk, aki jelenleg a tilsomburgi Memorial Hospitálban fekszik élet és halál között.

Mint a rendőrségi vizsgálat

INGYEN HAJÓJEGYET ADNAK A SZERENCSES NARANCS-VEVŐNEK

Az ausztráliai narancstermelők szövetsége a közelmultban sorsolás révén döntötte el hogy a Kanadába küldött narancs-ládák egyikebbt elrejtett 15,250 számú szelvény megtalálójá teljesen ingyen jegyet kap Ausztráliába és vissza, sőt ezenkívül megmutatják a déli földrészt érdekességeit is, természetesen szintén díjtalanul.

A lányok kéri meg ezután a férfiakat?

MEGSZÓLALTAK A CSILLAGJÓŠOK, AKIK BABONAVAL SZERETNÉK DIRIGÁLNI A VILÁGOT — HAJBAKAPTAK AZ ÉGITESTEK: EZ OKOZTA A VÁLSÁGOT?

Újév napján ismét előkerültek a hiszékenyek apostolai a feledés homályából, hogy megjövendöljék az 1932-ik esztendő főbb eseményeit és az embe- riség sorsát az elkövetkező 12 hónap folyamán. Mondanunk sem kell, hogy a szökövére való tekintettel — február ismét 29 napos és ezáltal 1932 nem 365, hanem 366 nappól áll — természetesen elsősorban a férfiakhoz nem ment lányok körében okoz nagy izgalmat, amennyiben „most vagy soha” kell meg találniuk párjukat: már a babona értelmében. A jóslat szerint ennek folytán nem egy hajadon fog arra vetemedni, hogy leendő férjét „megkerje”. A megőregedni nem akaró női társadalom tagjai nem valami nagy örömmel üdvözik a 29 napos februárt, amennyiben különösen kell vigyázniok az egészségükre mindazoknak kik április 5 és 16-ika között születtek, miután az Uranus ekkor a Nap-pal huz utját. Ugyancsak áll ez azokra, kik augusztus 1 és 23 között, illetőleg december 1 és 22 között látták meg a napvilágot.

Még szerencse, hogy azok, akik a fenti születésnapok közül életben maradnak: a zokra fényes jövő vár! — Mind- ez a csillagjósok szeretnék el- hitetni azokkal, akik hajlamosaik ilyenféle mendemondát komolyan venni.

Kilencszázezer munkás dolgozik Kanadában

Az ottawai statisztikai hivatal január első napjában tette közzé decemberi jelentését a Kanadában foglalkoztatott munkásokra vonatkozólag. Eszerint az összes iparágakban 901,854 munkást alkalmaztak december folyamán. Ez a szám négy százalékos csökkenést jelent novemberrel összehasonlítva, amikor 937,494 munkásnak adott a kanadai ipar megélhetést.

Elfogták a trapper-gyilkos eskimó-nőt

A Royal Canadian Mounted Police egyik legészakibb őrállomásáról, Aklavikról Edmontonba érkezett szikratávirati jelentések szerint a csendőröknek sikerült hosszas nyomozás után elfogniok egy Kobvello nevű eskimó nőt, akit Fritz Schurer német származású vadfogó meggyilkolásával gyanúsítanak. Bár részleteket még nem sikerült megtudni az északi tragédia lejárásának körülményeiről, azt megállapították, hogy a Cogmalk eskimó törzshöz tartozó asszony fegyverrel végzett a vadfogóval.

JAPANBA HÍVTÁK A MAGYAR USZÓSPORT BÚŠKESÉGÉT

A „Nippon Szuokogi Renmei” azaz magyarul a Japán Uszó Szövetség jövő szeptember elején rendezendő bajnoki uszóversenyére Európából dr. Bárány István, a magyar csodaszó startját igyekszik biztosítani. Mivel Bárány minden bizonnyal résztvesz a jövő augusztusban rendezendő los-angelesi olimpiázson valószínűleg elfogadják a meghívást sőt felajánlja indulását a bajnoki versenyeken kívül egyéb japán versenyekre is.

MAGYAR VOLT A VILÁG ELSŐ VONATJA

Mindenki tudja, hogy Stephenson György angol feltaláló 1825-ben nyolc mérföldet tett meg egy óra alatt az első gőzmozdony által vontatott vonattal. Azt azonban már kevesen tudják, hogy Magyarországon már az 1500-as években rendszeres teher forgalmat bonyolított le egy bánya-vonat, melynek egyik kocsija ma is látható a berlini közlekedési múzeumban. Erről az értékes közlekedési régiségről megelégedtek még

A „Nagy fal” mögé vonult vissza a kínai hadsereg

A jelek szerint megszűnt a hivatalos háborúskodás a mandzsuriai fronton, amennyiben Kína visszavonta csapatait a Krisztus előtti harmadik században épített ugynevezett „Nagy fal” mögé. Az ókori emberiségnek ez az egyik leghatalmasabb alkotása átlag 25 láb magas és 15 láb széles, hossza pedig meghaladja a 2,000 mérföldet. Minden negyedmérföldre tornyokkal van erősítve és helyenként egész csapattestek is védelmet találhatnak rajta, avagy pedig mögötte.

Lefagyott egy eltévedt farmer lába az erdőben

Saskatchewan St. Walburg telepének lakói ismét a régi pionir-idők viszontagságait eleve- nitették fel, amikor híre ment hogy egy Baade nevű 28 éves farm-munkásnak mindkét lába lefagyott, miután eltévedve az erdőszegben öt napot és négy éjjelt kénytelen volt kinn tölteni a szabadban. A szerencsétlen farmer végül is egy fatelel munkásaira talált, akik a legközelebbi kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy semmi sem mentheti meg többé Baade lábait és így azonnal több levágták mindkét végtagját.

LEGÚJABB HIREK

KERESZTUL MENT A TEHERAUTÓ Kovács János 21 éves magyar farmer, aki a Fort William és Pigeon River közötti nemzetközi országúton dolgozott. A szerencsétlenség úgy történt, hogy amikor mult kedden munkára mentek, Kovács egyszemélyt veszve leestett a teherautóról, a közvetlen utána következő gépkocsi pedig nem tudott idejében befékezni és keresztülment a szerencsétlen fiatal magyaron, kit a fort-williami McKellar kórházban azonnal megoperáltak az orvosok.

NIAGARA-FELSZIGETI FARMTOZEK előidézőinek kinyomozása újabb fordulatot vett, amikor Clark wentworth rendőrfőnök — a torontói „Mail & Empire” tudósítása szerint — azt a kijelentést tette a vizsgálatról, hogy Berta János beverlyi farmer állítólag 200 dollárt ígért volna Yussef nevű munkásának, hogy istállóját felgyújtja. Az Ontario északi vidékén tartózkodó Yussefet keresik, hogy a vád valóságát bizonyítani tudják.

AZ EURÓPAI POLITIKA TELJES CSODJÉT tártta fel nagyszámú kézség előtt J.S. Woodworth birodalmi munkáspárti képviselő, aki most tért vissza tengerentuli utjáról. Franciaországtól Oroszorszáig megdől minden a közeljövőben — mondotta — hacsak gyökeres változásokkal nem orvosolják az igazságtalanságokat és le nem bontják az egyes országokat elválasztó vámfalakat.

ÖT FEGYENC SZÜKÖTT MEG a Vancouver melletti Oakalla börtön- ből mult vasárnap éjjel. A zuhogó esőben nyomtalanul eltűnt az öt józmadár, akiket sorozatos betöréseikért tíz évet is meghaladó büntetéssel sújtottak. Az elmenekült fegyverek legveszedelmesebbikét annakidején csak ádáz túszelével tudták megadárni kénszerítési Sumas környékén.

MIRE JÓ A VÁLSÁG?

Január folyamán olyan változás mehet vége az egész világ közvéleményében, amilyenre a világháború óta állg volt példa. Az 1931-iki esztendő lezárásával mintha eltűntek volna a föld színéről mindazok, akik az 1914-es világkatasztrófa bűnbakjait keresték, de miután maguk is ludasak voltak a dologban, mindig csak másokra mutogattak. Az egész világot immár végpusztulással fenyegető utogezvedett depresszió végre meghozta — úgy látszik — az emberek jobbik eszét és komolyan kezdenek megoldást keresni a bajokra.

Ma már kétségtelen, hogy a franciákon és természetesen szövetségeseiken, a kisananton kívül minden egyes állam vezetőit belájták a hadiadósságok további fizetésének lehetetlenségét, ami óriási haladást jelent még csak a tavalyi állapotokhoz mérten is. Nemrég még csupán néhány tudós közgazdász mérte felemelni a szavát a leggyőzött államok azon érvelése mellett, hogy a rozvart hadiadósságok törlesztése nemcsak a fizető államokat teszi tönkre, hanem katasztrófába dönti az egész világot. Néhány kimagasló politikus vagy jövőbe látó sajtóvezér szókimondásától eltekintve mindenkit "fizetési" propagandának tartottak még a közelmúltban is, aki a helyzet tarthatatlanságát hangoztatta.

A helyzet most gyökeresen megváltozott és már karácsony és új év táján olyan kijelentések hangzottak el például a washingtoni szenátusban is, amire kétségtelenül fel kell figyelni minden magyarnak. Bár az amerikai ipari és gazdasági érdekeltségek véleményét visszhangzó szenátus elvből elvetette a moratoriumot, illetőleg a háborús kölcsönökre kiterjesztett halasztást, egyáltalán olyan heves támadást intézett a békeszerződések és a győztesek fegyverkezése ellen, amire mindeddig alig kerülhetett volna sor. A válság viszont sok olyan társadalmi és politikai eredményt hozhat létre, amit évtizedek munkájával sem lehetett volna elzelni kivívni.

"Európa és a világ más országai mindaddig nem lábálhatnak ki a világháború óta folytatódó nyomorból, míg teljesen át nem írják a békeszerződéseket" — ezzel a beszéddel nyitotta meg a szenátus ülését Hoover elnök, az egyszerű kovácsmesternek a fia, aki mint az Egyesült Államok segélyügyi megbízottja járta be végig Európát a háború után s törvön-heggyre ismeri az állapotokat. Nem kellett több biztató és szenátus tagjainak sem. Még Hoover esküdt ellenfelé is napokon keresztül ütötték-vágták a franciát, miután milliókra rugó hadseregével, a kisanant gyanus célú támogatásával teljesen megbontja az európai egyensúlyt, sőt veszélyeztetni nemcsak a gazdasági életet, hanem magát az agyonfűtött békét is.

"Bogozza ki a békeszerződések csomóját maga Franciaország, mely a világ félvezetésével rabságba vetette az emberiség millióit és ezáltal veszélyezteti a világ közbiztonságát" — kiáltotta Reed, Pennsylvanias szenátor. "The Treaty has got to be re-written" ... (Revizió alá kell bocsátani a békeszerződéseket!) "France and the Little Entente are responsible for the European chaos" ... (Franciaország és a kisanant felelősek az európai bonyolodalmért!) "Let France undo the havoc wrought by the Treaty" ... (Tegye jóvá Franciaország a békeszerződések gaztetteit!) hallatszott a szenátus minden oldalán.

KI VOLT?

IRTA NAGY DANIEL
Flóris már a harmadik hete obsított az országuton, mint katonaszekevény. Délután idő volt, mikor a magyar határ közelébe jutott, az utolsó román falu alá.

Itt egy furcsa emberpárt vett észre az árokparton. Egy nyúlt arcú öregembert, meg egy lányt. Az öregember lent ült a hóban, hátát egy fának támasztotta, a lányka fogta a kezét, sirt.

Flóris átbörtökölt az árkon le hajolt az ember fölé:
— Mit csinálnak itt?

A lány ránézett, a szeme tele volt könnyel és könyörgéssel.
— Ez az én édesapám — mondta halkan. — Összeesett, lázas, nem bír tovább járni.

Flóris összedörzsölte a tenyerét, átkarolta az öregembert s megindult vele a falu felé.

Mikor elértek a kocsmáig, be-taszították az ajtót s az öregembert leültette egy kócska alá:
— Adjanak neki egy kis melegtejet, én fizetem.

Leült a leánnyal szemben és erős, bütykös ujjait összekulcsolta a mellén, a szive iránt.
— Kicsodák maguk, hogy így járnak a világban?

— Planétások vagyunk — mondta a leány. — Idejöttünk, a bucsura. Közönmön, hogy segítségünkre volt.

Az öregember mintha elaludt volna. A leány megmozdította a bárányborsapát s a füvel fel fordult:
— Hát maga kicsoda?

— En katonaszekevény vagyok, most mék át Magyarországra.

— Miért szökött meg? — Mert meguntam. Se ingem, se gallérom. Aztán senkim sincsen már a földön, meggyek a szivem után.

— Maga is árva?
— Az, az ócska is árva, a puszták is árva.
— De lát, ugy-e? Én tudom hogy lát, mert néha én is ér-

zem. Más leányoknak van rendes lakásuk, mennek a templomba, olyan jól kacagának, úgy elmézem őket.

— Magának apja mégis van.
— Apám van de mindig beteg. Alig bírom már megkeresni vele a kenyeret. Ha egyik faluból a másikba kell menni, összeszeesik.

— Hány éves maga?
— Tizenöt elmúltam.
— Kár magáért nagyon, hogy ilyen csavargós életre jutott. Szép kis lány.

A leány lesütötte a szemét, az asztalon babralt:
— Már megszoktam.

Benyult az apja zsebébe, kivett egy kis fehér égeret, meg egy skatulyát, amelyben szines csédelák voltak s kimentek az utcára.

— Ne szégyelje magát — mondta a leány — most nem árulok planétát, csak ha majd maga elmegy.

Egyik sem szólt semmit, csak a kezük ért néha össze s egy-kicsit így mentek, összefogóva.

Egy öregasszony pirisítót kínált pléh-skatulyában. Flóris vett egyet s átadta a leánynak.

— Legalább megemleget róla ...
A leány, kebléről leszakított egy viasz rózsát, odaadta a fiúnak.

— Tegye a kalapjához, ezt meg én adom.

Flóris feltitkte a virágot, vizsgálomta a kocsma. A lány az apjához sietett, arca elfehéredett:

— Meghalt ...
Csendőrkök jöttek, Flóris félre vonta a leányt:

— Ne sirjon, nem szabad. Én is meghalok, mindenki.

Megfogta a leány kezét. B-rezte, hogy forróak a kezek és reszketnek:
— Jöjjen velem.
Abban állagódtak meg, hogy Flóris elfogadta, nehogy a csendőrkök elfojják. Ott várja a leányt. Odát a nyarfák alatt.

Márc 6-án mint a nagy amerikai lapok tudósításaihoz megemlítik, az Egyesült Államok legfelsőbb törvényhozó testülete mint egy ember esküdtött fel a revizóra.

Lényegében mellékes ezután, hogy milyen indokok vezették a győztesekhez tartozó amerikaiakat, hogy a leggyőzteseknek pártját fogják. Mindenesetre nagy szerepet játszott a "pénz beszél ..." elve, mert hiszen utóvégre is Amerika fizeti meg az egész európai cirksusz költségeit. Egész sorokat elfoglaló számjegyek és milliárdok mellőzéseivel vagy jellemezhetjük a dolgot, hogy a leggyőzött államok kénytelenek amerikai dollárkölcsönöket felvenni hogy a Franciaországnak megállapított roppant hadisarcot fizethessék, avagy a vámfalakkal tönkretett Európában valamiképp megélhessenek. Ugyanakkor más államok, például Anglia szintén kénytelen amerikai kölcsönnel manipulálni, miután régi befektetéseinek még a kamatait sem tudja behajtani a németektől. Franciaország viszont részint hadseregébe öli, részint pedig a párisi államkincstár földalatti kanzamátába süllyeszti az összeharcsolt rengeteg aranyat, melyből azután a kisanant kapja meg a rendez havi járulékát — a szokásos kardcsörtetésért.

Mind ez eddig úgy szerepelt a nagyvilág előtt, mint Franciaország "privát biznisze". A válság végre is kiugratta a nyulat a bokorból. A február elején kezdődő leszerelési konferencia és az ezzel egybeeső népszövetségi ülészek tehát nagy dolgokat pattantattak ki és semmiestre sem lesz kellemes a franciákra nézve. Kétségtelen, hogyők lesznek kénytelenek ezután eljászani a leggyőzött által eddig oly kényszeredetten viselt bűnbak szerepét. És ha a jelek nem csalnak, úgy nemcsak a nemzetközi politikában, nemcsak a pénzügyekben, hanem a társadalmi rendszerben is boldogabb évet fog jelenteni 1932. Már igazán itt is volna az ideje, hogy a világ okosai letörölnék egyszerűen azt a sok könnyet az emberek szenvedő-millióinak szeméről.

Hallható alacsony északi fény?

Eddig az összes megfigyelők megegyeztek abban, hogy az északi fény 60 mérföld magaságban és még feljebb rétegekben keletkezik. Néhány esetben megbízhatóan azt találták, hogy az északi fény alsó szélé 450 mérföld magasan van. Felső szélé nagyon különböző magaságot érhet el, már 450 mérföldet is találtak. Ekkor a jelenség a légkörnek olyan rétegében esett, amelyet a Nap már megvilágított.

De egyes megfigyelők sokkal kisebb magasságokról szólnak. Néhányan az északi fényt kísérelő hangjelenségeket is említik, de ez 45 mérföldes magasságnál nem lehetséges. 1918-ban úgy látták, hogy az északi fény a felhők alatt van, vagy a sík mező és a szomszédos hegyek között egy-egy csalódásnak mások ellenben ezt a megfigyelést helyesnek tartják. Nem tagadhatják, hogy egyes esetekben alacsony északi fény valóban megjelent, de az ilyen megfigyeléseket óvatosan kell fogadni.

1926-ban Norvégia fővárosa, Oslo közelében 10 perccel a hálk futtyót hallották, melynek erőssége ingadozott. Ugy látták, hogy a hang ingadozása a fényerősség ingadozásait követi.

— Oh milyen jó, hogy jöngondolta és felugrott, s valami nagy, lázas várakozás ömlött el az egész lényén aztán hirtelen elszomorodott.
— Milyen hírt hozhat neki Anikó az uráról?
Harmadik hónapja, hogy elvált tőle. A város lármás, idegeket borzoló életébe csak éppen, hogy beleszokott, aztán visszaszakadt újra ide a falu magányába. Oh, hogy gyűlölte most a várost, a várost, ahol vágyó viték el őt mint az ígért földjére. Milyen szép volt minden annak az egy embernek az oldalán. Aztán jött egy asszony. A kérdés még most is belenyúlított testébe-lelkébe:
— Uramisten, hogyan is volt ez lehetséges? ...
Próbálta magyarázni okosan, józanul — hiába.
Hogyan is történt? ...
Egy este len voltak. Az ural sokat táncolt azzal az asszony-nnyal, aztán eltűntek a szeme elől. Egy kis benyúlóban rájuk akadt. Az ural akkor hajolt az asszony szája felé.
Dermedten állt ott a küszöbön, aztán szólanul visszafordult. Utána még táncolt sok-káig. Reggel együtt mentek hazaz. Az asszony fázósan burkolódzott kabátjába, — egész uton egy szót sem szóltak.
Otthon az ural megfogta a kezét és szemébe nézett. Nem szólt semmit. Nem mentegető-zött. A szó nehézzé vált ben-nük. És ő érezte abban a pillanathban, hogy ha a lelke üdvö-sége is függene ettől, nem tudna megbocsátani neki.

— Oh milyen jó lenne visszazernyi a régi erőt a régi kedvet, Milyen jó lenne újból örülni, — Frissen felöltözött és mosolyogva állt oda az apja elé.
— Slessünk, apa, leküssük a vonatot ...
Felvidámodva mentek el hazulról. Judit szivesen kísérte mindenüvé az apját, jólesett ez az ünnepekre szóló friss nekikészülődés, ez a szinte lázas jó-vés-menés. Az egyik üzlet e-ölt valaki utjokat állta. Mics-ky Bandi volt.

— Szervusz, Öcsém! ... — kiáltott rá az apja s melegen ránta meg a fiu kezét. Juditnak piros lett az arca. Micsky Bandi el valamikor tetszett neki s a fiu szerette őt. Elfogódtan visszútítottak egymásnak kezét.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

Az utóbbi években Halvor Johnson hosszabb időt töltött a sarkkörön túl és sok északi fényt figyelt meg. Alaszkaiban kétségtelenül látott alacsony északi fényt állomásának helye és közeli hegyek között. A jelenség 1200 lábnyira emelkedett és hang kísérté. De ez a hely nem alkalmas ilyen megfigyelésekre, mert a legsűrűbb északi fény öve Északamerikában lakatlan és zord vidékre esik. Norvégiában már 1885-ben 100 megfigyelő közül 53-an személyesen hallott hangot, 39-en má sokféle értesültek róla, 18-an pedig azt jelentették, hogy soha sem hallottak hangot.

Vannak akik azt állították, hogy talajig érő északi fényt lát tak. Egyesek sok év alatt csak néhányszor hallottak hangot, mások jóval sűrűbben. A hangot egyesek suhogónak írják le, mint mikor selymet mozgatnak ide-oda, a hang yenge de még jól hallható. Mások szerint a hang sístegő mint mikor zsirt öntenek meleg edényre, vagy patlogó. Olyan hangot is hallottak, mint mikor gőz vagy levegő csövön kiáramlik vagy mi kor madárjaj repül el valakinek füle mellett. Egyik megfigyelő a tengeren olyan félelmes patlogó hangot hallott, mintha fegyvereket sütöttek volna el közelében. Ekkor sem szél, sem felhő nem volt. Az erős hangokat yenge pattogás követte.

Az alacsony északi fény megfigyelői közül az egyik azt írja, hogy kinyújtott keze olyan volt mintha szines ködben lenne, keze és teste között színek váltakozó sorozata vonult el. Érezni nem lehetett semmit. Közvetlenül a talaj fölött a levegő átlátszó volt, a fény 4 lábnyira a talaj fölött megszünt. Fénynyá-labok indultak felfelé és jöttek felülről. Más alkalommal az alacsony északi fény a megfigye-lő és a 125 lábnyira levő jégme-ző közt látszott. Nagy fény-

mennyiség áradt közvetlenül a talajról óriási magassáig. Va-laki az egész vidéket gyönyörü változó színekkel burkoltnak lát ta. A fákat a fényen át látni le-hetett. A jelenség gyorsan jött és gyorsan el is tűnt.

Ezekből a levelekből kitűnik, hogy az északi fény néha való-ban egészen közel jön a talaj-hoz és hang kíséri. Gates kanadai természetbuvár szintén lá-tott ilyen jelenséget. Zöld és sa-ga sávok mozogtak az égből le-lőtt folyton csökkenő sebesség-gel, majd megálltak. A moz-

gást jól hallható hang kísérté. Amint a sebesség csökkent, a hang is gyengült. A fény és hang közt nem volt lényeges i-dőkülönbség, ez is azt mutatja, hogy a távolság csak néháy szá-z méter volt Alisco-ban (Svédország északi határa kö-zelében) a turistaház őre olyan erős északi fényt látott amely a teliholdnál is fényesebb volt. Az ár először azt hitte, hogy a ház ég. Ugyanezt az északi fényt Cumming is megfigyelte az é-szakantariól Norwypodban.

Egyszer a felvételről Mende Jenő.

REVIZIÓTÓL RETTEGNEK AZ OLAHOK

A bukaresti képviselőházbán valamennyi párt felvonult a békerekvizio gondolata ellen. Dumitrescu Braila interpellált a magyar békerekvizio propagandáról, ami nem engedi a szomszéd államokat nyugalomhoz jutni. A Szabadság-téren meg ma js gyászfátyóval bevont magyar zászló hirdeti a "revizió" eszméjét.

Ennek az eszmének szolgálatában áll Olaszország is. Grandi olasz külügyminiszter Amerikában tett kijelentései szerint Burópa békéje a revizio nélkül elképzelhetetlen. Igy nyilatkozott Borah szenátor és Hindenburg is. Interpellációjának célja az, hogy megkérdezze: vajjon tudja-e Rumánia ellensúlyozni a Romában már lábrakapott revizionista propagandát?

Az interpellációra Jorga miniszterelnök felelt. Olaszország és a mi érdekeink között — mon-dotta Jorga — nincs árnyalatú különbség sem. Az olaszok csak opportunitásból tették relatív értékű kijelentéseket. Más akarnak a magyarok és most akar Borah szenátor. Jogainkat megvédelmezzük még veráldozatok árán is. A román katonasuronyra nem papíros-ba fog szurni. Mi nem félünk

— Egyedül van kúnt? — kérdezte a fiu.
Judit bólintott és könnyes lett a szeme.
— Meglátogathatom? — kérdezte újból.
— Örméssel látjuk — felelte Judit és akaratlanul is visszazsörtözte a fiu kezét.
— Apa szemmeláthatólag örült a fordulatnak. Az uton halkán fűtyörgett maga elé, nem is fűrkészte a lánya arcát, pedig az mint egy riadt madárka, fáradtan húzódott be a kupé sarkába.

— Hát csoda eddig tartott az örm — gondolta és szeretett volna sírfakadni.

Közledek az ünnepek. Egyik nap délutánján kijött Mics-ky is. Szomorú vizsgálódás ült a szemében. Mikor egyedül maradtak, megfogta lassan az asszony kezét.

— Mi történt magával Judit?
— Nem tudom — felelte csö-n-desen.

A férfi nem értette.

— Nem tudom — ismételte újból — de az életem mintha csak addig tartott volna, amed-dig Mihály szeretett.

Elkomorult a férfi arca, el-hallgatott. Néha úgy látszott, kérdezni szeretne valamit. De nem szólt. A szavak erőtlenné estek szét benne.

Bucsuzásnál megkérdezte Ju-dittól:
— Ne jöjtek többé? ...
Judit nem felelt rögtön.

— Majd kikísérem, — sutlog ta és egy kendőt dobott a vállá-ra. Odakiinn halkan, panas-z-lón mondta:

— Nem bírom sokáig ...
— Mit tehetek Judit?

— Ne hagyjon egyedül min-keg — mondta és egész testé-ben reszketett. — Milyen jó, hogy találkoztunk — tett utá-na halkan.

Micsky magához vonta az asszonyt két kezét és megcsö-költe, Lassu, nehéz léptekkel ment el akkor este a háztól.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

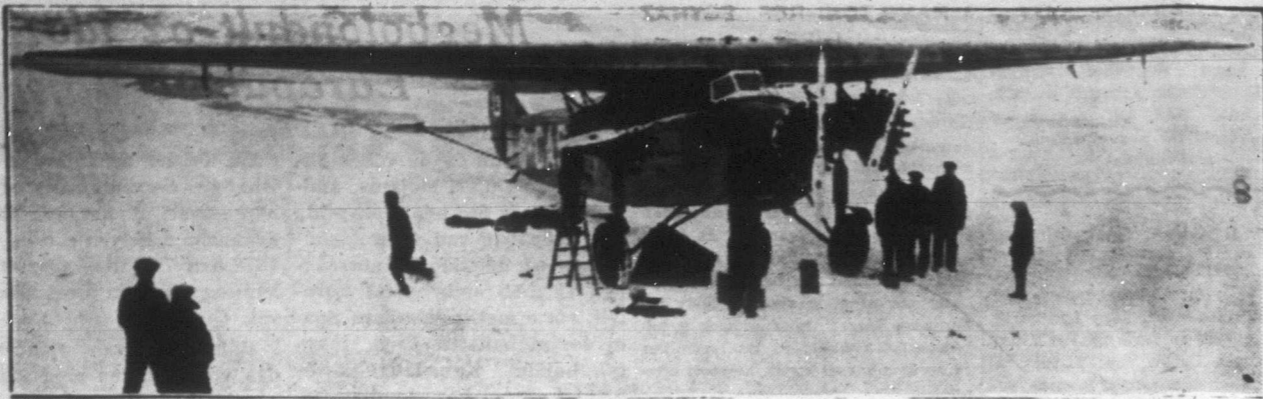
— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

— Csak pár szót váltottak, va-lami érthetetlen szomorúság te-mült újra Judit szívére.

Nyolc bányakutató megmentésére indult ez a hatalmas hárommotoros "Fokker" repülőgép az északi ösvadonba és hosszú keresgélés után meg is találta az elveszettnek hitt prospektorkat. (A "Southam Press" szíveségéből)

Churchill: "Hungary not guilty!"... TISZA HÁBORUELLÉNÉS SZEREPÉRŐL KÖNYVET IRT ANGLIA HÁBORUS KÜLÖGMINISZTERE

A jelenleg amerikai körutón járó volt angol külügyminiszter és a genfi tárgyalások világszer- te ismert képviselője, Winston Churchill most adta ki emlékiratának új kötetét "A keleti front" címen. Ez a kötet a balkáni tüziszekről szól s szerinte a katasztrófát szinte tragikus kényszerűséggel készítette elő: a "Fekete kéz", amelynek a szerb hivatalos körökkel való összeköttetését Churchill bebizonyítottak látja; továbbá az osztrák-porosz ellentét, a bécsi és berlini háborus párt, Conrad, Berchtold és az összes udvari körök.

Churchill ítélete, amellyel a háborus felelősséget ezekre a körökre akarja hátrítani, nem elfogadható, de annál értéke- sebb magyar szempontból, hogy Tisza István tragikus alak- ját kiemeli ebből a környezetből. Csak egyetlen ember küzdött a végéig a közelgő háboru ellen: — írja — Tisza István magyar miniszterelnök, Church- ill szavai szerint — kimagasló alak, erőteljes szilárd jelle- mü, ritka élelétű, szigorú be-

Ugy beszélték meg, hogy a szent estét Micskey náluk tölti. Judit fáradtan ébredt aznap. Fenyőillat, frissen sült kalács s az ünnepi tészta illata töltötte meg a szobát. Odakünn sűrű nagy pelyhekben hullott a hó. Lassan sötétedett. A városból hazatérő szának ott siettek, ott csilingeltek el az uton. Judit az ablak melletti karosszék ölébe húzódott. A régi karácsony es- ték emléke melegesen ölelte kö- rül. A szíve nagy csöndjében, mintha nagyon halkán meg- csendült volna egy kis öröm. Fáradt vonásain most olyan ü- gyetlenül, gyámoltalanul ját- szott, futkosott ez a mosoly. Aztán, elcsöndesedett körülöt- tük minden, az ucca is.

— Most mindenki otthon van és ünnepel, — gondolta Ju- dit. — És Mihály? — Csönde- sen remegni kezdett a szája.

Valahoi messzi az uton egy elkésett szán csilingelt.

— Micskey jön — gondolta és fáradtan felemelkedett.

Gépiesen ment oda a fához s gyujtogatni kezdte a gyertyákat. Különös csönd támadt körülöt- te. Egy pillanattig érthetetlen iz- galom fogta el.

— Ki jöhetett? ...

Reszketés fogta el, nyugta- lanságtól izzó tekintetét az aj- tóra tapasztotta. Az abban a pill- lanatban nyílt. S az ajtó ke- retben ott állt Mihály.

Judit szédülni kezdett, lassu remegő mozdulattal, nyugtatta ki a két karját. Mihály feléje eietett. Lassan, gyöngéden a karjába vonta. Judit arcán az öröm kábult, révült fénye sírás- sal küzdött. A fejét odahaj- totta a férfi vállára mintha a szíve csordult volna ki a szavak- kal, mikor mondta:

— Milyen jó, hogy eljöttél Mihály ...

Mögöttük halkán nyílt az ajtó. Micskey állt ott a küszö- ben. Nem vették észre. Az aj- tó csöndben észrevétlenül új- ból becsukódott ...

len. Tisza ebbe sem egyezett bele.

A könyv legdrámaibb fejeze- te az osztrák-magyar ultimá- tum megszületését és az osz- trák-magyar közössi miniszterta- nácsot vádolja. A német segít- ség híre végleg elsöpört min- den ellenkezést, a miniszterta- nács örömmámorban uszott; mindenki érezte, hogy elérke- zett a Szerbiával való leszámol- lás első és utolsó pillanata. Berchtold diadalittas bejelenté- sével egyedül Tisza István szál-

Churchill itt Hötzendorfi Con- rád vezérkari főnök feljegyzé- seivel is bizonyítja, hogy Tisza mindig mérsékletre intett és el- lenezte a háborut. Amidőn ké- sőbb a bécsi német nagykövet Intrikái is olajat öntöttek a há- borus hangulat tüzére s Bécs és Berlin a két uralkodóval és kül- ügyminiszteriumaikkal, vala- mint Conraddal együtt a hábo- rut követelte, egyedül Tisza ma- radt tántoríthatatlan. Berchtold mozgósítás nélkül hadmü- veleteket követelt Szerbia el-

lött újból és a leghatározottab- ban szembe.

Churchill itt hosszasan idézi Tisza beszédét s az uralkodó- hoz intézett emlékiratát s a vé- gén lemondóan kiált fel: "A ma- gyar miniszterelnök mégis ma- gára maradt! A többiek elfogad- ták az ultimátumot!" Sajátsá- gos — fejezi be Churchill a fe- jezetet — hogy éppen ez a fér- fi lett egy olyan orgyilkos ál- lás első és utolsó pillanata. emberiséget bosszulja meg a szervenések egyik főokozóján.

A magyar veréb hódító útja Franciaországban

A Bácska munkanélküli ifju- ságának igen jó kerete nyílt most. Egy szabadkai nagyvál- lalat, amely baromfit és vadat szállít a külföldre, a napokban hirdetést tett közze a követke- ző szöveggel: "Élő verebeket fél dinárért, élő galambokat né- gy dinárért minden mennyi- ségben vásárolunk". A hirde- tésre megindult a verébfogdó- sás a városban, a környező ta- nyúvilágban, lassanként széle- sebb környékben is mindenfelé.

A fiatalság hamarosan rá- jött, hogy lehet legkönnyebben verebet fogni: vizipuskákkal sze- relték fel magukat és ezzel ká-

bitották el egy-egy jól sikerült lövéssel egész verébcsoportot- kat. Csakhamar a felcsöttek is versenyre keltek az ifjúsággal, még pedig a legegyszerűbb mód- szerrel: az istálló, vagy magtár ajtajába kukoricadarát szorítak s amikor már egy-egy nagyobb verébcsalád bent van, akkor hir- telen rájuk csapják az ajtót és kendővel, kalappal összefogdó- sák a riadtan repkedő madárka- kat.

Atlag hatvan-száz verebet fog- nak naponként minden tanyán s minthogy darabjairól kanadai értékben kb. egy centet ad a hirdető cég, egész tisztességes napszám kerekedik ki könnyű-

mentől a verébfogdosásból. A cég a verebeket Franciaor- szágra szállítja, mert ott ked- venc csemegé a verébpecsenye, az idén azonban valami ismeret- len járvány pusztított és meg- zedelte a verébállományt.

Amióta az első szállítmány bácskai veréb megérkezett a francia piacra, az inyencek rö- g- tön kijelentették, hogy ezután csak ezt a kemény buzán hiz- lalt, kövér fajtát eszik, mert eh- hez hozzá sem lehet hasonlítani a vérszegény sovány nyugati verebeket. A cég csak azért vesz még kizárólag élő állatot, nehogy méreggel kezdjék őket fogni és ezzel egycsapásra ki- tiltásák a nyugati piacról ezt az új kivitelcikket.

A VILÁG LEGNAGYOBB FÜGGŐHIDJA

A nemrég megnyitott George Washington-híd, amely New- York és New-Jersey államokat a Hudson-folyó áthidalásával köti össze, a világ legnagyobb függőhídja. Egyetlen nyílásá- nak hossza 3500 láb, az építés 4 és fél évig tartott, a költségek meghaladták a 60 millió dollárt, amit 1950-ig a hídadóval tör- lesztetni fognak. A híd négy óriási acélkötel tartja, amelyek- re egyszerre tíz "superdred- nough" csatahajót lehetne fel- függesztetni; az acélkötelekbe összesen 107.000 mérföldnyi acéldrótot sodortak óránként 50 mérföld gyorsasággal. A láncot tartó tornyok magassága 635 láb; építésükhöz 40.000 tonna acél használtak fel egymillió hegesztési szöggel. A hídön é- venként 30 millió jármű halad- hat át és szükség esetén emel- teti utat lehet a hidest fölé épí- teni.

EGYOLDALUSÁG

— Örült a felesége a rádió- készüléknek? — Szó sincs róla! Annak nem lehet visszafelgetni.

Hogyan mondották ki az erdélyi rumánok az elszakadást

Jon Clopotei, aki pár évvel ez- előtt még a nemzeti gazdapárt vezető tagja és Manlu Gyula, va- lamint Vajda Sándor bizalmas embere, a párt legfelsőbb vezér- karának tagja s a párt kolozsvá- ri hivatalos lapjának, a "Pat- riá"-nak szerkesztője volt, a pár- tót elhagyva, belépett a szociál- demokrata párthoz. Jon Clopotei hosszasan indokolja, hogy miért tette meg ezt a lépést. Szerinte Manlu eddig is együtt- működött a szociáldemokratá- kal s nekik köszönheti minden sikerét. Nyilatkozatának Ma- gyarországot érintő szenzációs kijelentései is vannak, amelyek megerősítik azt a vádat, hogy Magyarország összeomlását a budapesti szociáldemokratapárt tudatosan idézte elő.

"1918-ban a budapesti szociáldemokrata pártvezetőség utasításai alapján jött létre a gyulafehérvári kongresszus, a- mely kimondta Erdély elszaká- dását Magyarországtól és csat- lakozását Rumániához" — mon- dotta többek között.

"Az 1918. évi gyulafehérvári kongresszus a budapesti szociáldemokrata pártvezetőség utasítása alapján jött létre. En- akkor újságró voltam s mint a "Romanul" című lap tudósító- jának, jelen voltam az előkészítő ülésen; pontos, naplószerű

feljegyzéseim vannak az akkori eseményekről. A budapesti szociáldemokrata pártvezetőség há- rom tagot küldött a gyulafehé-rvári előkészítő bizottságra és ugyancsak három taggal szere- pelt az erdélyi rumán nemzeti párt, ami mutatja, hogy milyen döntő szerepük volt a szociál- demokratáknak a gyulafehérvári kongresszus előkészítésében."

"A határozatilag megszava- zott gyulafehérvári pontok köz- ül kettőt is a szociáldemokra- ták kvinságára vettek fel a pon- tok közé. Az egyik az, amely kimondja az agrárreform, tehát a földkiszájtás azonnali szük- ségességét, a másik pedig, a- mely kimondja a kisebbségek- nek azt a jogát, hogy saját a- nyanyelvükön iskoláztathassák gyermekeiket, Intézkedések köz- igazgatásukat és igazságszolgá- latukat. Így indult el annak- idején, tíz évvel ezelőtt az erdélyi rumán nemzeti párt, karölt- ve a szociáldemokrata párttal".

Az első pontot, a földrablást betartották a rumánok, a más-odik pontot, a kisebbségi nyelv használatát nem. A rumán ko- ronatanu nyilatkozata most már ténybeli adatokat szolgál- tott a szociáldemokrata párt hazaárulásának, sokmillió ma- gyar tragédiáját okozó ország- bomlasztásának vádjához.

Már a járásokat is „leéptik”

Az óhazai takarékosági in- tézkedésekkel kapcsolatban nagyszabású közigazgatási re- formot vettek tervbe s ennek e- löselekként máris halálra ítélt- tetik nyolc megcsontított járást.

Eszerint 1932 május elsejével a következő főszolgabírói járá- sok és szolgabírói kirendelése- gek szűnnek meg: Bihar megyé- deitséggé fognak átszervezni, ben a komádi, Csanád—Arad—Torontál vármegyében a nagy- laki, Csongrád vármegyében a

kistéleki, Győr—Moson—Po- zsony vármegyében a rajkai, Nógrád—Hont vármegyében a vámosmikolai, Szabolcs—Ung vármegyében a polgári, Vas vár- megyében a köszegi, Zemplén vármegyében pedig a sátoralja- ujhelyi járás amelyeket a szük- séghez képest szolgabírói kiren- deltséggé fognak átszervezni, hogy a közigazgatási teendőket továbbra is foganatosíthassák.

Kanada irányításában nagy szí- reptet játszó skótok újv táján ismét felújították nemzeti tán- caikat, melyeket természetesen sajátos szoknyás viseletükben lejtettek el. Képeinkben az ün- nepeségben résztvevő fiatalság egy csoportját, továbbá egy "szoknyás" férfit mutatunk be. Ime a skótok, akik Kanada első pionirjai közé számítanak még most is tisztelőben tartják ősi szokásaikat. ("Winnipeg Tribune" felvétele)

Bármennyire tekintélyt parancsoló bajusszal dicsekedhetik a fenti képen bemutatott bá — mégsem magyar ember, hanem finn és Ivar Autunen a neve. A hosszú bajusz után ítéltv tehát mégis csak igaz valami abból a soká hangzottott magyar- finn rokonságból

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG és HALIFAX között
Rendes hajózatok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a be- utazás sokkal gyorsabban történik.
LESZÁLLITOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK \$168= NEW YORKTOL BUDAPESTIG ÉS VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON
Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy
HAMBURG AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

IF YOU DESIRE TO LEARN ABOUT THE PROBLEMS OF THE NEWCOMERS — SUBSCRIBE AND IF ANXIOUS TO EXTEND YOUR TRADE AMONG THOUSANDS OF HUNGARIANS ADVERTISE IN THE BILINGUAL
FIGYELŐ HUNGARIAN OBSERVER
160 Park St. S. Hamilton, Ont.
\$1 PER YEAR — \$1 EGY ÉVRE
A KANADAI REF. ÉGYZHÁZ (PRESS. CH.)
IN CANADA) MAGYAR TAGJAINAK LAPJA
MAGYAR S ANGOL CIKKEKBEN HITET, HAZAFISAGOT, BENNSZÜLT S BEVANDORLÓK KÖZT MEGERTÉST HIRDET

Robin Hood FLOUR

EZT A LISZTET A NYUGATKANADAI FARMOK LEGJOBB TERMÉSÉBŐL, TUDOMÁNYOS MÓDSZERREL ŐRLIK

Háziorvosunk Levelesládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködésével meggyezni abból a célből, hogy mindazon honfitársaink le kikérhesék tanácsot, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban öt rendelésükben felkeresni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesen díjmentesen az felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előzetes rendezése van. — Akik kérdéseiket Dr. Birótól magánlevelet várnak, ezt is ingyen kapják, ha előzetesen egy évre előre rendezik. Levélét az előzetessel együtt küldje a "Kanadai Magyar Újság" címre: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

H. Biró Károly

Ezton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes néveléssel és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetézés szerinti jelölést adhat még ezenkívül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

MI A TUBERKULÓZIS?

A tuberkulózis vagy tüdővész okozója egy parányi bacillus, amely szabadszemes látáshoz képest csak gombostűfej nagyságú. A tüdők ezeknek az élősködőknek a kedvenc telepedési helye, azonban testünk minden részében előfordulhat ez a rettenetes kór. A bacillus a gyermekkorban kerül a szervezetbe, de nem szükséges hogy már ekkor betegséget okozzon. Akár évtizedeken keresztül megmaradhat bűvöletében és az is előfordul, hogy az egyén soha nem is lesz beteg. Gyakran azonban másképp történik.

lenti azt, hogy betegké leszünk. Ha igyekszünk észszerű életmóddal a testi erőnket fenntartani, a bennünk rejlő ellenálló erő a tuberkulózis kifejlesztését meg fogja gátolni.

(Folytatjuk)

A férfiak küzdelmei, nőknek a terhesség és általában az emberi élet folyamán mindazon időszakok, amikor a szervezet ereje fokozottan van igénybe véve, a tüdővész kifejlesztésének szokásos időpontjai. A testben tehát már régebben benn volt a betegség csirája és a szervezet ellenálló képességének a gyengülése az oka, hogy az addig egészséges egyén most már tüdővész beteg lesz. Ez az ellenálló képesség csökkenhet mértéktelen ivás, dohányzás, túlságosan nagy munkák, táplálkozás rendellenességei miatt. Sajnos nem kerülhetjük el, mert életünk folyamán ismételtnek kerülnek bacillusok a szervezetünkbe. Ez viszont még nem je-

lenti azt, hogy betegké leszünk. Ha igyekszünk észszerű életmóddal a testi erőnket fenntartani, a bennünk rejlő ellenálló erő a tuberkulózis kifejlesztését meg fogja gátolni.

A. T. T. Ont. Gyermekkorban kifejlődő lúdtalpnak az okai valószínűleg a rosszul szabott cipők, vagy mert a talp, láb izmai nem elég erősek a gyakorlat hiánya miatt. Engedje a gyermekcipő nékül ugrándozni egy szőnyegen vagy nyáron a szabadban. Nagyobbaknál rendszeres gyakorlatokat lehet folytatni. Különösen a láb- és csípő izmokat erősíteni ajánlatosak.

Mrs. M. M. L. Sask. Levelében említett panaszaival arra engednek következtetni, hogy tüdőbaja lehet. Kérje meg orvosát, hogy küldje be a legközelebbi szanatóriumba (az ön esetében a saskatooni a legközelebbi) ahol díjmentesen fogják a szükséges vizsgálatokat elvégezni. Az a körülmény hogy újabbban vért is köpött ezt a vizsgálatot sürgőssé teszi.

J. K. P. P. Sask. A fogai korai romlásának az okai lehetnek: túlfogyasztás, rossz táplálkozás, melyeket ugyancsak meg kell vizsgálni a táplálék szétszórásával. A másikat: tartuk szájunkat és fogainkat tisztán, mert a fogak közötti hasadékokban az étel felgyűlik és ott bomlásnak indul. Különböző bomlás-termékek ke-

letkeznek, melyek nemcsak a fogállományát támadják meg, hanem kellemetlen szájíznek és szagnak az okozói válnak. A száj tisztántartásához nem szükséges más mint tiszta víz és egy fogkefe, amivel ne csak a fogainkat, hanem az ínyt is dörzsöljük. Másik gyakori oka a fogak romlásának a szervezet vitamin- és mészhanyaghiánya, ami ellen csukamáj-olaj hosszabb időn át való szedése ajánlatos.

S. S. M. Sask. A lábszártekelő keltezését mindig megelőzi a láb vízszereinek a tágulása. Ezek gyulladása jönnek és a felettük levő bőr kifehéresedik. A gyógyításuk hosszadalmas és nehéz feladat, de nem hiábavaló. Különleges kötések, a vízszereket befeszkendezés által történő elmozdítása segíthetnek és csak ritka esetben szükséges ennél nagyobb beavatkozás.

S. Sz. C. Alta. Gyomorrák tüneteit nem közhírt mert annak alapján esetleg súlyos betegnek képzelne magát, ami feltétlen káros befolyással volna szervezetre. Ha gyomrának baja van és bizonyos akaratlanul annak oka felől, akkor menjen orvoshoz, aki a vizsgálatok lefolytatása után választ fog adni kérdésére. A betegség felismerése (diagnosztizálása) az orvos feladata és nem a betegé. A rákról szóló cikkekben a célja az volt, hogy — mint a címükben is feleltem — pár szóban összefoglaljam mind azt, amit mindenkinek kell a betegségéről tudni, nem pedig az hogy az olvasókat a rák betegség felismerésére tanítsam meg. Ez lehetetlen is volna mert ahhoz megfelelő előképzettség és sok évi orvosi tapasztalat szükséges.

Tudniakaró, Alta. Levélben válaszoltok.

A. T. B. Az említett betegség után bekövetkezett izületi merevségen nem lehet segíteni, mert az izület elpusztult és a porcok és rugalmas szalagok elcsontosodtak.

ISMÉT SZERETET-ADOMÁNYT KÜDÖTT KELET NYUGATNAK

Keletkanada melegsívű emberei ismét tanúságot tettek arról, hogy szívükön viselik a nyugati tönkrement farmerek helyzetét. A multikoriában számoltunk be arról, hogy ugyszólván egész vonatrakományokat indítottak a nyugati tartományok, különösen Saskatchewan elszegényedett vidékei felé s most érkezett újabb hír arról, hogy egy nagy vasuti kocsi "finnan haddie" csemege-halat indítottak utba Halifaxból, míg egy montreali angol cég 5,000 font kakaót juttatott a nyomorgókhoz. A teljesen díjmentes ajánlott küldeményeket hamarosan szét is osztják az arra legjobban rászorulóknak között.

Spohn Mihály nem lehet gyilkos

Folytatás az 1-6 oldalról

Szinte bántó kisérletet csend honolt a tereben, amikor végre kinyitott az ajtó és teljes órahosszat tartó tárgyalás után az esküdtsek kihirdeték ítéletét, mely szerinti fordításban így hangzott: "Az 1931. december 18. -án délután 5 óra 40 perckor Spohn József házában elhunyt Malcolm MacDonald halála felelőse a Spohn család tagjaitól eredő seb elvézése következtében állott be és bár a fegyver ismeretlen módon sült el, az a véleményünk, hogy a végzetes lövés eldördülése pillanatában a fegyver nem az elhunyt kezében volt." Kinos morajlás hangzott el a tömeg ajkán. A skótok a maguk vélt sérelmének orvoslását látták az esküdték döntésében — a Spohn család tagjait ellenben ettől a perctől fogva a gyilkosság büntetetté árnyalás kisértette.

Az esküdtsek a döntés kihirdetése előtt a legaprólékosabb részletekre kiterjedő módon vizsgálta meg a katasztrófa minden mozzanatát. Alexander MacDonald rendőrfőnökletét alatt egymásután vonultak az esküdtsek elé az ügy szereplői és a gyilkossággal vádolt Spohn Mihályval együtt nem kevesebb, mint hét koronatanut hallgat az orvos feladata és nem a betegé. A rákról szóló cikkekben a célja az volt, hogy — mint a címükben is feleltem — pár szóban összefoglaljam mind azt, amit mindenkinek kell a betegségéről tudni, nem pedig az hogy az olvasókat a rák betegség felismerésére tanítsam meg. Ez lehetetlen is volna mert ahhoz megfelelő előképzettség és sok évi orvosi tapasztalat szükséges.

A sajnálatos szerencsétlenség következtében vádoltként szereplő Spohn Mihály tanuvallo-mása keletre kétségkívül a legnagyobb érdeklődést. A saskatooni kórházban — végrehajtott orvosi műtét után nemrég haza került fiatal fiun az izgalom következtében még inkább meg látott beteges állapota s valóban halárasápadtan állott bírál előtt. Elmondta, hogy legjobb barátját vezette el Malcolm MacDonaldba s hogy nem ő lötte le a fiatal skót farmert, hanem annak kezében sült el véletlenül a puská. Malcolm éppen kölesönkérte tőle a fegyvert és amikor a mellette levő ágyról föltek, véletlenül esült a fegyver és megölte a látogatóba érkezett szomszédot.

Más-már úgy látszott, hogy nemcsak a terem hallgatóságának, hanem magának az esküdtseknek a véleménye is Spohn Mihály mellé fordul, amikor a halottat felboncoló orvos és Strong csendőrmester, mint fegyverszakértő vallomása alapján — ha közvetve is — kimondták a gyilkosság vádját a szerencsétlen magyar fiura. Dr. Mollard, ki a halottkém szerepét töltötte be, megállapította hogy nemcsak MacDonald nyakán talált lött sebet, hanem az elhalt skót fiu balkezének ujjain is, amiből kétségtelenül arra következtet, hogy nem önmaga vetett véget életének.

Sergeant Strong vallomása egyenesen halomrádöntötte Spohn Mihály védekezését, amennyiben megállapította, hogy MacDonald fiu nyakán levő seb vizsgálata és a halált okozó fegyverrel végzett próbálások alapján kétségtelenül vájt, hogy a fegyver csövének vége legalább három lábnyira volt a sebtől, tehát Malcolm MacDonald semmiképpen sem löhette agyán magát. Sőt a vádolt ellen tanuskodik az a tény is, hogy az Adám-csutka felett a nyakba furdó golyó visszintesen haladt és még alacsonyabban szakított tátongy nyílást a nyakszirten, úgyhogy kétségtelen, hogy nem lehetett a fegyver az elhunyt kezében a tragédia megtörténtekor.

Az esküdtsek határozata értelmében szegény Spohn Mihályt, ki addig csupán vizsgálá-

ti fogságban volt, ismét őrizetbe vették s miután felolvasták előtte a gyilkosságról szóló vádat, a január 8. -án folytatódó tárgyalásig már mint gonoszított tartják fogva. A hatóságoknak az a gyanuja, hogy Spohn esetleg játékból fogta fegyverét Malcolmra, viszont amikor eldördült a végzetes lövés, tettének tudatára ébredve nem merete bevallani az igazat. Remélhetőleg sikerülni fog a tárgyalás folyamán bebizonyítani, hogy nem gyilkosságról, hanem legfeljebb emberölésről lehet szó. Ugyis elég szomorú, hogy a magyar szomszédnak sziveségből egész nap fát vágó skót fiu titokzatos halála következtében a magyarok és skótok közötti baráti viszony is tragédiák következtében lazult meg és hogy a törvény ismét egy megfontolatlan utbevándorlót kénytelen legyen elmarasztalni.

TIZ ÉVE SZAVAZOTT SOPRON — A SZÍVE SZERINT

December közepén volt a tizedik évfordulója a soproni népszavazásnak. A súlyos gazdasági viszonyok megakadályozták azt, hogy a magyar nép hála láját országos ünnepség keretében, fényes külsőségek mellett üljék meg, azonban a nemzet egyeteme fellegly erre az évfordulóra. December 14. -én az összes iskolákban méltatták a történelmi jelentőségű eseményt. Ebből az alkalomból Károlyi Gyula miniszterelnök elrendelte, hogy a soproni hűségkaput "A nemzet - Sopronnak" felirattal lássák el, hogy ezáltal is kifejezésre jussan az ország hálaja.

A miniszterelnök lelkes átiratot intézett Sopron város közönségéhez, amelyben kinyilvánítja, hogy a tizedik évforduló jelentősége annál erőteljesebben

„Hagyjuk faképnél Európát!”

Ezt a jelszót adta ki az amerikai Idaho állam felsőházi képviselője, a magyarbarát Senator Borah, abból az alkalomból, hogy az Egyesült Államoknak a legközelebbi nemzetközi tárgyalásokon való részvételét vitatták meg Washingtonban. A szenátus külügyi bizottságának elnöke ezzel az azóta szállóigévé vált kijelentésével azt akarja elérni hogy amennyiben nem hajtanák végre az európai államok a leszerelést és nem valószínű, hogy a hadiadósságok eltörlesztését vagy legalábbis revízióját — Amerika vonuljon ki teljesen az európai pénzügyi problémák megoldására. Borah szerint ha az Egyesült Államok ezáltal el is vesztették európai követeléseiket, legalább megszabadulnának az esetleges későbbi bonyodalmak erkölcsi felüljárásától.

TIZ ÉVE SZAVAZOTT SOPRON — A SZÍVE SZERINT

December közepén volt a tizedik évfordulója a soproni népszavazásnak. A súlyos gazdasági viszonyok megakadályozták azt, hogy a magyar nép hála láját országos ünnepség keretében, fényes külsőségek mellett üljék meg, azonban a nemzet egyeteme fellegly erre az évfordulóra. December 14. -én az összes iskolákban méltatták a történelmi jelentőségű eseményt. Ebből az alkalomból Károlyi Gyula miniszterelnök elrendelte, hogy a soproni hűségkaput "A nemzet - Sopronnak" felirattal lássák el, hogy ezáltal is kifejezésre jussan az ország hálaja.

A miniszterelnök lelkes átiratot intézett Sopron város közönségéhez, amelyben kinyilvánítja, hogy a tizedik évforduló jelentősége annál erőteljesebben

Megnyit az "All-Canada" telefon

December utolsó napjában helyezett üzembe az "All-Canada" telefont, mely az ország keleti partvidékétől egészen a Csendes Óceánig kanadai földön bonyolítja a forgalmat. Eddig ugyanis — különösen a british-columbiai hegységvidékekre — az Egyesült Államok közvetítésével bonyolították le a kanadai forgalmat, míg most végre elkészült a tisztán kanadai távbeszélő hálózat. Az első beszélgetést Stoddard

a british-columbiai Ocean Falls fűrésztelének egyik előmunkása folytatta a messze Kelet-kanadában. Nova Scotia Clam Harbour kikötőjében lakó öreg szüleiivel. Amellett, hogy ez volt az első "All-Canada" telefonbeszélgetés, külön érdekesség, hogy Ocean Fallstól Campbell Riverig rádió létesítettek összeköttetést, a Vancouver szigetén levő Nanaimo városából pedig kábelen közvetítették tovább.

GANDHI WILLINGDONNÁL

A londoni utjáról házatért Gandhi kihallgatáson jelent meg Willingdon akirányál, aki csak nemrég még Kanada főkormányzója volt. Gandhi az iránt érdeklődött Willingdonnál hogy vajjon a legutóbbi szigorított közbiztonsági intézkedések a nacionalisták ellen irányulnak-e avagy csupán az utonutófélek megrendszabályozását célozzák. Gandhi egyttal Willingdon tanácsát is kikérte arra vonatkozólag, hogy miként lehetne a Londonban abbahagyott konferenciát Anglia részvételével Indiában folytatni hogy az angolok által kiltásba helyezett önkormányzati alkotmányt valóra válthassák.

KANADÁBAN IS NYIT GYÁRAT A HUDSON-ESSEX

A detroiti Hudson-Essex auto mobilgyár, melynek főmérnöke magyar ember, Fekete Sándor személyében, legújában elhatározta hogy az ontariói Tilburyban fióktelepet létesít. A Kanadában eddig is népszerű Hudson és az olcsóbb Essex automobilokat ugyanis mostanában nem tudták megfelelő mennyiségben értékesíteni a nagy vá-

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY PÉNZE GYORSAN ÉS BIZTOSAN ÉRJEN AZ ÖHÁZABA: KÖLDJE AZT A

"PANNONIA"

621 Main Street, Winnipeg, Man. U.T.J.A.N.

TÁVIRATIDJ csak 75 cent KERJEN PÉNZKÜLDÖVET

A COLUMBIA

MAGYAR GRAMOPHON LEMEZEK

képviselet és (fő)szereplő Darabja 65 cent

Az áruosztálynál

kapható:

Eredeti DIANA sáborosúszó úvegje 45 cent és \$1.00.

Óhazai kassák darabja \$2.00

Platin játékkártya 65 cent

Selmel pipák szárral \$1.25

MODIANO cigaretta papír tucatja 30 cent

MODIANO cigaretta hüvely 10 doboz \$1.25

Importált édes-nemes PAPIKA eredeti félikilos zsák 75 cent.

Erős RÓZSA Paprika főttla 45c

M. K. DOHÁNYJÖVEDÉK

DOHÁNYAI eredeti csomagolásban: 13, 15, 20, 50, 60, 80 és 95 cent csomagokként

VIDÉKRE A SZÁLLITÁS KÜLÖN MEGFIZETENDŐ!

Kérjen részletes árjegyzéket!

!! Ügyeljen a Címre !!

UTOLYS NAPJAIT IS A TUDOMÁNYNAK SZENTELTE EGY "HALALRAITÉLT" ORVOS

Alfred Reinhardt dr. 24 éves orvos, aki nemrég kapta oklevelét az amerikai Harvard egyetemről, megállapította önmagában, hogy reuma által előidézt szívhibájban szenved s legfeljebb négy hónapig élhet. Elhatározta, hogy ezt az időt kizárólag a tudomány érdekeinek áldozza. A fiatal orvos beárkózott a bostoni városi kórház laboratóriumába s minden percét a tünetek megfigyelésének és feljegyzésének szentelte. Rettegetes szenvedés ellenére utolsó pillanatig vonakodott csillapítószereket venni, hogy pontosan leírhasa a fájdalmakat. Még négy nappal halála előtt is jegyzeteket vezetett, amelyekről Weiss dr. a Harvard-egyetemen tanára, megállapította, hogy ritka tudományos értékűek van.

KIMAGYARAZÁS

Tanító: Halold, Tommy, ennek a gyakorlatnak az írása ropant hasonló a papadééhoz. Mit szólna hozzá? Tommy: Az onnan lehet, tanító ur kérem, mert a papa tolltollával írtam.

Népszerű Orvosi Könyvek

- Békésy: mindenkinek érthető tanítás az egészség ápolásáról 65c
- Brücke E.: Hogyan óvjuk gyermekünk egészségét 75c
- Bucsaný dr.: A gyermek élete és gyógyítása 1.00
- Természetes élet és gyógyítás 1.00
- A napfény gyógyhatása 65c
- Nyerskoszt mint természetes gyógytényező 75c
- Bunge E.: Alkohol-mérgezés és elfajulás 25c
- Csecsemő s gyermek helyes ápolásának módszere, képekkel 75c
- Décsi dr.: Az egészséges élet tudománya 75c
- Egészségügyi szabályok 25c
- Eichorst dr.: Az egészség és beteg azív 75c
- Fórel: Az idegrendszer betegségei 75c
- Friedrich dr.: Tuberkulózis elleni védekezés 25c
- Galen: Az egészségtan kis kézikönyve 50c
- Gottlieb dr.: A fogak és száj egészségétana 75c

- Forel dr.: Az ideg és szellem egészségétana 1.00
- Jarintzoff: Hogyan születünk 50c
- Kovács dr.: A nemzeti betegség 75c
- Kayserling: Könyv a házaságról 1.20
- Hahn dr.: Harcos a fertőző betegségek ellen 25c
- Juttasy dr.: Muzsás, a test felrakása 50c
- Loránd: A nők korai vénülése 25c
- Marberger: Tüdőbaj és tuberkulózis megelőzése 1.00
- Möbius: Az idegbetegség gyógyítása 50c
- Moh dr.: A gyermek szemének ápolása 25c
- Oláh dr.: Az emberi egészség 1.50
- Léval dr.: Orvosi tanácsadó 25c
- Schulhof: Míg az orvos megérkezik 25c
- Orvosi tanácsadó. Az orvosi tudományok kincsesháza. Több száz lappal nagy bibliás alkalom. Nékülözhetetlen minden családnál. Mélyen leszállított ára 45.00

Megjött az óhazai nagy képes naptár 1932 évre, vastag kötetben, képmény táblával, szállítási költséggel együtt \$1.75.

Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utánvét nélkül nem szállít, kérem az úszegget 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni.

A. WIESINGER

961 St. Nicholas Ave.

New York, N. Y.

5 Pengő 50 fillért

FIZETÜNK KI

1 Kanadai dollárért

RÁDIÓ UTJÁN 50c EXTRA DIJ

KÜLDJÖN PÉNZKÜLDŐ IVÉRT

KAUFMAN STATE BANK

124 N. La Salle Street Chicago, Ill., U.S.A.

"HAZADNAK
RENDOLETLENUL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZAG
NEM ORSZAG, EGESZ
MAGYARORSZAG
MENNYSORSZAG!"

A KANADAI MAGYAR UJSAG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

VALÓRA VÁLT A KANADAI FIATALSÁG ÁLMA

Olyan akció sikerét jelenthetjük a kanadai magyaroknak, amely a külföldi magyarság körében kétségen kívül nagy örömet fog okozni. Különösen a Tengeren túl élő magyarság érte, hogy a legfontosabb feladatát a második generáció megtartása, ezért állították fel a nyári iskolákat és a szünidőben amikor a diákok pihenhetnek, megtanulják szülőik nyelvét, megismerik annak az országnak történetét szokásait, ahonnan szülőik elindultak.

Nemcsak a nyári szünetben hanem vasárnap is tanulnak, a külföldi magyar egyházaknak s egyleteknek legszebb hivatása éppen az, hogy a magyar érzést felkelti azokban a lelkekben, akik csak hallomásból a vagy olvasásból szerezhetnek tudomást Magyarországról. A vasárnapi és a nyári iskolákban eddig különféle tankönyveket használtak és igen sokszor került fel az a kívánság hogy olyan tankönyvet kellene szerkeszteni, amely egyenesen erre a célra készült. Hiába kíváló az itthon született gyermekek számára készült tankönyv, a külföldön élő gyerekek gondolkodása egész más, azoknak világába kell beleélnie magát annak aki ezt a fontos tankönyvet meg akarja írni.

Amikor a világ minden részéből idesereglettek a magyarok és a magyarok világkongresszusa első ízben összeült, többen felvetették ezt a problémát és Lázár Andor, az Amerikai Magyar Szövetség amerikai osztályának elnöke konkrét indítványt is tett. Azt javasolta, hogy a Magyarok Világkongresszusa állandó irodája keresen érintkezést a Magyar Tudományos Akadémiával, kérje meg annak igazgatótanácsát, hogy ennek a célnak elérése érdekében hozzon áldozatot.

Dr. Nagy Károly a Magyarok Világkongresszusa állandó irodájának vezetője felkereste Balogh Jenőt, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárát és vele több ízben tárgyalt. Balogh Jenő azonnal átlátta en-

nek a kérdésnek nagy horderejét és megígérte, hogy az igazgatótanács elé terjeszti a kérelmet. Az igazgatótanácsban egyetlen hang sem hangzott el a terv ellen, sőt mindenki sürgette a gondolat minél előbb való megvalósítását. A főtitkár előteremtette az anyagi költségeket, a munka már részben kész is van, hamarosan meg is jelenik az első magyar tankönyv amely speciálisan a külföldi magyaroknak külföldön született gyermekek számára készült.

A "Kanadai Magyar Ujság" munkatársa beszélt dr. Nagy Károlyról, aki a következőket mondotta:

Régi óhaj teljesül most a Magyar Tudományos Akadémia jóvoltából. Az első pillanathban ugylátszik, hogy ez csak pénz-kérdés volt, pedig ilyen probléma megoldása ezer és ezer akadályba ütközik. Nem elég az, hogy kiadunk egy könyvet, hanem annak olyan kell lennie hogy minden igényt kielégítsen. A Magyar Tudományos Akadémia mindenben megértett bennünket és felkért arra, hogy járjunk a kezére. Több vezető amerikai egyéniséggel tárgyaltunk. Természetesen a közlekedési nehézségek miatt inkább csak azokkal, akik hazalátogattak és hosszabb időt töltöttek nálunk. Mindegyiknek kikértük a véleményét és így alaposan eldőlőszíthettük a terveket és a kész javaslatot terjeszthettük a Tudományos Akadémia elé.

Az akadémia megbízott egy kiváló pedagógust az anyag feldolgozására s nemsokára megszületik az első tankönyv a külföldi magyarok gyermekei számára.

Tulajdonképpen nem is egy, hanem két könyv lesz, a kettő azonban kiegészíti egymást. Az első földrajz a másik történelem könyv. Gondolni kellett arra hogy ezek a magyar gyerekek egyáltalában nem ismerik Magyarországot, tehát be kell mutatni nekik szülőik hazáját. A tankönyv nagyon érdekesen oldotta meg a nehéz feladatot. Ugy ismerteti Magyarországot, ahogy a magyar diák láthatja, amikor külföldről Magyarországra jön.

Kezdődik az ismertetés a határnak azon pontjánál ahol eléri az országot, azután a vasúti utvonalak mentén haladva írja le az ország viszonyait, majd Budapest következik végül eljut az ország közepéig, a földnek minden apró kis részét is. Egy új világ nyílik meg a gyerek előtt, egy új világ, amelyről sokat hallott beszélni de ilyen egységesen és rendszeresen sohasem ismerhette volna meg. Ez a könyv a lehető legrövidebb időn belül el hagyja a sajtót és kikerülhet Amerikába, Kanadába valamennyi magyar telepre.

A másik könyv: a magyar történelem. Ez nincs még teljesen készen. Az akadémia-tól kapott értesítés szerint körülbelül márciusban lehet majd átlapozni, ellenben annyi bizonyos, hogy még a nyár előtt kész lesz mindkettő tehát a jövő esztendőben a nyári iskolákban már ebből tanulhatnak a külföldi magyarok gyermekei. Az írók érezték a felelősség súlyát és sok mindent próbáltak a könyvben felhalmozni. Eppen ezért egy kissé vastkos a könyv és így nem felel meg annak a célnak amelyért készült. A rövidítés felelősségteljes munkája most folyik. A kiadott utasítás szerint egy-egy könyv nem lehet több, mint 180-200 oldal. Ebben a terjedelemben mindent össze kell foglalni ami a kanadai és az amerikai magyar gyermekek számára fontos és nélkülözhetetlen.

PAIZS ÖDÖN

A szegények Mekkája lett a királyi vár

A budai várhegyen épült királyi palotát karácsony táján valóságos mekkájává szellették azok a derék magyar nők, akik teljesen önzetlenül, minden fizetés nélkül segítettek az államfő feleségének hogy a nagy nyomorban enyhítsen. Talán legjellemzőbb kérés az volt, hogy egyetlen egy nevet se említsünk meg, mert még erkölcsi tőkét sem akar senkinek ebből a felebaráti mozgalomból. Az akció minden költségét a kormányzó né vállalta, a beérkező összegek teljes egészében a szegényekhez vándorolnak. Nincs protekció, nincs egyesületi díjak. Az igazi nyomort felkutatják és azoknak segítenek, kik teljesen színlődnek.

A nyomormentesítő akció önkéntes női tisztikara a beérkező kérvényeket azonnal feldolgozza, minden jelentkezőt bevezetnek a felkeltetett nagy könyvekbe. A legtöbb esetben iskolanővérek alkotják a kapcsolatot a nyomorgók és az iroda között. Ez is olyan érdekes intézmény, amely azelőtt nem volt és amelyet szintén a szeretet hívott életre. Minden iskolában egy vagy két iskolanővér dolgozik, ezeknek feladata megismerni a gyerekeket, szociális viszonyukat kikérlelni és ahol segítségre van szükség, ott az illetékesek figyelmét erre a körülményre terhelni. Az iskolanővérek nemcsak az iskolában ülnek, hanem meglátogatják a gyermekeket otthonukban, környezet tanulmányokat végeznek és úgyszólván valamennyi gyerekről kimutatást készítenek.

Nemcsak nyomorgó gyerekek vannak, hanem nyomorgó felnőttek is. Ezeknek az ügyeit a Vöröskereszt ellenőrzi. Ennek a nemes intézménynek szolgálataiba szegődő hölgyek ugyanúgy végzik az ellenőrzés munkáját, mint a gyerekeknel az iskolanővérek.

A múlt esztendőben a kormányzó né csak arra gondolt, hogy karácsonyi örömet szerez azoknak, akiknek feje fölött az ég beborult. Az idén meg kell menteni az éhenhalástól és az elpusztulástól a szerencsétleneket. Már eddig is sikerült annyit szerezni, hogy a különböző hatóságokkal való együttműködés révén kiküszöböltük annak a lehetőségét, hogy egyetlen éhez ember is legyen Budapesten vagy Magyarországon.

Nagy és nehéz gond ez, óriási áldozatkészséget követel, de hagyja a sajtót és kikerülhet Amerikába, Kanadába valamennyi magyar telepre. A másik könyv: a magyar történelem. Ez nincs még teljesen készen. Az akadémia-tól kapott értesítés szerint körülbelül márciusban lehet majd átlapozni, ellenben annyi bizonyos, hogy még a nyár előtt kész lesz mindkettő tehát a jövő esztendőben a nyári iskolákban már ebből tanulhatnak a külföldi magyarok gyermekei. Az írók érezték a felelősség súlyát és sok mindent próbáltak a könyvben felhalmozni. Eppen ezért egy kissé vastkos a könyv és így nem felel meg annak a célnak amelyért készült. A rövidítés felelősségteljes munkája most folyik. A kiadott utasítás szerint egy-egy könyv nem lehet több, mint 180-200 oldal. Ebben a terjedelemben mindent össze kell foglalni ami a kanadai és az amerikai magyar gyermekek számára fontos és nélkülözhetetlen.

világban lejátszódnak, elővigyázatosságra intik a vagyonosokat. Saját biztonságuk érdekében is igyekeznek segíteni a szenvedőkön, nehogy a nyomor és a kétségbeesés új felfordulásokhoz vezessen.

A parlamentben véget ért a kormányjelentés vitája. Az ellenzék napokon keresztül élesen támadta a kormányt. Károlyi Gyula miniszterelnök válaszolt a felszólalásokra. Hónapok óta nem tesz egyebet a kormány, mint biztosítani a gyekszik az államháztartás egyensúlyát, illetve a megingott államháztartás egyensúlyát próbálja helyreállítani. Lehetetlen megfogadni a Népszövetség pénzügyi bizottságának tanácsát, amely szerint a kivelt nővelni, a behozatalt csökkenteni kell, mert ha ezt az egész világra kiterjesztjük az annyit jelentene, hogy a gazdasági élet egyszerűen megáll. Minden erővel tartja a kormány a pengő belső értékét. Százmilliók csökkentést hajtottak már eddig végre az állam háztartásban, ebben az évben még 32 milliót fognak megtakarítani. Keserves és súlyos áldozat ez a lakosságtól, de az "inflációt", a pénznek leromlását mindenáron meg kell akadályozni. 220 millió adó-és illetékhátralék van, az utóbbi időben azonban az adófizetési készség fokozott mértékben nyilvánult meg. Takarékoskodni kell, de nem szabad a takarékságot tulhajtani, mert az megfosztja magát. Az állami üzemeket részben le fogják építeni, részben megszüntetik. A közgazdaság racionalizálást ebben az évben nem lehet keresztülvinni. A szövetkezeteknek a jövőben állami támogatás nélkül kell megélniük. Sajnos egész Európa gazdasági lövészek árkokkal van behálózva és így nem lehet előre programot készíteni. A nyomort minden áldozat árán enyhíteni fogják és az ország a nehéz viszonyok között máris megmutatta, hogy megállja a helyét a művelt nemzetek között.

A rendőrség után most már az ügyészség és a bíróság foglalkozik a puccsisták ügyével. Legújabbban Raiés nyug. altábornagyot hallgatták ki, aki a Margit-körtől katonai fogházban felakasztotta magát, majd pedig Schill tábornokot, a csendőrség volt felelősét tartóztatták le. A vizsgálóbíró csak Raad Árpád és Gyulai Molnár Ferenc leartóztatását tartotta fenn. Lázadás büntetett nem látta fennforogni, a puccsisták a társadalmi rend erőszakos felforgatására törekedtek. Egyelőre csak tervezettek, komolyabb lépést nem tudtak tenni.

Budapest egy napig víz nélkül volt. A káposztásmegyéri vízművek fölépén az egyik cső léket kapott s a kiömlő viz elöntötte a gépházakat. Egy nap megfeszített munkával sikerült a hibát kiküszöbölni és újra megindult a vízszolgáltatás. Nehogy nagyobb katasztrófa forduljon elő, a színházak nem tartottak előadást.

A világsajtó sokat foglalkozott Bethlen István volt miniszterelnök és Carol román király találkozásával. Temesváron történt meg a találkozás, amelyről senki sem tud biztosat, mivel egyik fél sem nyilatkozott. Bethlen István az utóbbi időben igen sokat jár külföldön. Hosszu ml-

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

Hétről-hétre

A parlamentben véget ért a kormányjelentés vitája. Az ellenzék napokon keresztül élesen támadta a kormányt. Károlyi Gyula miniszterelnök válaszolt a felszólalásokra. Hónapok óta nem tesz egyebet a kormány, mint biztosítani a gyekszik az államháztartás egyensúlyát, illetve a megingott államháztartás egyensúlyát próbálja helyreállítani. Lehetetlen megfogadni a Népszövetség pénzügyi bizottságának tanácsát, amely szerint a kivelt nővelni, a behozatalt csökkenteni kell, mert ha ezt az egész világra kiterjesztjük az annyit jelentene, hogy a gazdasági élet egyszerűen megáll. Minden erővel tartja a kormány a pengő belső értékét. Százmilliók csökkentést hajtottak már eddig végre az állam háztartásban, ebben az évben még 32 milliót fognak megtakarítani. Keserves és súlyos áldozat ez a lakosságtól, de az "inflációt", a pénznek leromlását mindenáron meg kell akadályozni. 220 millió adó-és illetékhátralék van, az utóbbi időben azonban az adófizetési készség fokozott mértékben nyilvánult meg. Takarékoskodni kell, de nem szabad a takarékságot tulhajtani, mert az megfosztja magát. Az állami üzemeket részben le fogják építeni, részben megszüntetik. A közgazdaság racionalizálást ebben az évben nem lehet keresztülvinni. A szövetkezeteknek a jövőben állami támogatás nélkül kell megélniük. Sajnos egész Európa gazdasági lövészek árkokkal van behálózva és így nem lehet előre programot készíteni. A nyomort minden áldozat árán enyhíteni fogják és az ország a nehéz viszonyok között máris megmutatta, hogy megállja a helyét a művelt nemzetek között.

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

események, amelyek az egész

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és cigaretta dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Ujság ügyneke előfizetéseket, hirdetések, keresetéseket felvesz a lap számára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

**ANGOLUL BESZÉLNI
IRNI ÉS OLVASNI!**
Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckejéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell befizetni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

INGYEN
KÜLDÜNK MINDENKINEK
egy izgalmas
Befejezett-Regényt
aki beküldi két barátjának a pontos címét és csomagolásra, postaköltségre 25 centet
KANADAI ELSŐ MAGYAR
könyvkereskedés
Box 84. Crowland, Ont. Canada

BETEG ÖN?
VAGY ÉREZ VALAMI RENDELLENSÉGET SZERVEZETEBEN?
Ha igen — írjon vagy jöjjön el személyesen Kelekanada egyetlen Magyar Gyógyszertárába, ahol magyarul beszélnek és óhasban képzett GYÓGYSZERESZ díjtalanul ad tanácsot és csinálja meg orvosáig!
I. ROTHBART
gyógyyszerész és vegyész
591. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÜNK

NE VARJON ADDIG—AMIG KÉSŐ!
Amikor már titkos betegségeknek szomorú következményeit érzi.
Férfitak használják a zonnal a Dr. Bolgárféle Trippolo pálcákat és Sanctin Capsulákat Csak írja le ez a jelet!
X X X
E szerek használata végtelenül egyszerű és munkájában nem zavarja.
ARA: 5 dollár.
VÖRÖS KERESZT PATIKA
8601 Buckeye Rd. K. CLEVELAND, O.

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
 Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
 Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor
 Nagyobb hirdetések árát kívántra azonnal küldi a kiadóhivatalt.
 Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
 Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
 To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Kétféle beírás: Ördöri vagy télyegben a kiadóhivataltól.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE! Apróhirdetéseink között megértették, hogy két vagy több hirdetésnek címe azonos. Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntetett nevre nagyon vigyázzanak, mert a hirdetések csak a saját nevükre érkezett rendelésekre vonatkoznak felelősséget.

KÜLDJON BE \$1.00-t és mi annak ellenében bérmentve küldünk Önnek 3 tucat importált Modiano Club cigarettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérmentve küldünk egy font különleges finomra vágott cigarettadohányt, a vagy durvára vágott pipadohányt. Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3 font különleges minőségű kevert nyers leveles dohányt. CALGARY TOBACCO CO 434-8th Ave. East CALGARY, Alta.

EAST WINDSOR főcécáján Jófogalmu modern Butcher Shop és teljesen felszerelt kolbász és virstill gyár hazautazás miatt jutányosan eladó. Bövebb felvilágosítást írjon vagy jöjjön: Eugene Klein, 1033 Erie St. Windsor, Ont. 52-1

HÁZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni hozzáillő leánnyal vagy öregezzel. 32 éves öregegy magános ember vagyok, pár év nem hátróz, honománym nem várok. Biztos állandó munkám van. Érdeklődők fényképes leveleit "BOLDOG" jellegre a kiadóhivataltól kérem. 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 53-2

LEVELES DOHÁNY: Legjobb minőségű "Special" 20 cent fontonként, 5 fontos csomagokban Ontarióból bérmentve 50 cent, más tartományokba 1 dollár csomagonként. Az összes előre küldendő be. 10 vagy 15 font megrendelhető utánvéttel is. L. Spanics R. R. No. 3. Amherstburg, Ont. 53-1

KEZDŐ farmer, 25 éves fiatal ember vagyok, megismerkedni 16-20 év közötti nővel, lehetőleg kevés hozománnyal. Hitfelekezetem nem hátróz. Csak fényképes levelekre válaszolok. T. M. BOX: 7 Mapova, Alta. 53-2

LEVELES DOHÁNY! Az általam újabban árusított jó minőségű sárga citrussárga elismerést váltott ki megrendelőim sorában, amit számos jóval és utánrendelés is bizonyít. A nehézségeket tekintve a megmaradt készletet még olcsóbban árusítom. Sárga vagy barna dohány 10 fontos csomagonként Ontarióból \$1.50. Minden más államba küldve \$1.95. Ezen összeget kérem előre behajtani, hogy a szállítási költséget ebből fedezhessem. Jos. Horváth R. R. No. 3. Amherstburg, Ont. 51-1

FÉRJEZHEMÉGEK ahhoz, aki Kanadába vándorlást keres. Én 39 éves intelligens, gyermektelen, csinos, talpraesett, értelmes asszony vagyok. Tíz évet Amerikában töltöttem jól beszélek angolul és németül. Kétféle üzletasszony vagyok. Az utiköltséget meg van odáig. Ajánlatokat ajánlott levélben kérek. Cím: Grosberg Franci, Sumuleu-Cluc, Jud Cluc, Transylvania, Rumania. 52-3

FIGYELEM magyar testvérek! Itt van a valódi jó farm-élet British Columbiában. Meg terem minden úgy mint az Oszakban, még három termést is vehet egy évben. Egy 50 holdas farm, 6 szobás ház, istálló, csirkeud és más kisebb épületek, gyümölcsfák, csak egy mérföldre az állomástól és 18 mérföldre Vancouver-től a fűt mellett, ára \$2400, \$500 készpénz, a többi törlesztésre. Egy 40 holdas farm, ház, istálló és más kisebb épületek, gyümölcsfák, az ára: \$1800, \$250 készpénz, a többi törlesztésre. Egy 8 holdas farm villannyal és vízzel felszerelt 4 szobás ház, csirkeud, Vancouver-től csak 3 mérföldre az ára \$2400, \$250 készpénz, a többi törlesztésre, könnyű feltételek. Írjon magyarul vagy keresen fel személyesen. A. Nyisztor 455 W. Pender St. Vancouver, B.C. 53-2

ELADÓ 161 section jó föld, 240 öböld szántással, fele ugar, elég víz, jó építési leték, ára \$5000, fele készpénz, a többi hátróz. Fele ugar, elég víz, jó építési leték, ára \$5000, fele készpénz, a többi hátróz. Cupar-tól. Bövebbet a tulajdonosnál. M. Makó, BOX: 90. Cupar, Sask. 53-1

HÁZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni 20-30 év közötti nővel, aki kevés hozománnyal is van. Érdeklődők fényképes leveleit "Idégen" jellegre a kiadóhivataltól kérem. 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 50-1

35 EVES független nő vagyok, házasság céljából szeretnék levelezni hozzáillő férfival, aki fényképes leveleit után köcsönös megértés esetén Kanadába költöztetné. Cím: Balogh E. telka, IX ker. Cihai út 51. em. 18. Budapest, Hungary, Europe. 1-3

ÓHAZÁBAN tanult magános borbély keresek felszerelt borbélyüzletbe, bővebbet levelekben. Az üzlet azonnal átvehető. Cím: James Lehoz, 1000 King St. East, Kitchener, Ont. 1-3

NAGYON SZÉP KARÁCSONYI AJANDEKHOZ JUTHAT DIJMENTESEN, HA LEGALÁBB 100 AMERIKAI VAGY KANADAI MAGYAR PONTOS CÍMÉT NEKEM BEKÜLDI.

M. WIDDER
 BUDAPEST, 62. POSTAFIÓK 45.

"Európa étterem"

ELSŐRENDO MAGYAR, NEMET KONYHA, CUKRASZ, SÜTÉMÉNYEK ÁLLANDÓAN BARMILYEN MENNYISÉGBEN KAPHATOK.
 Az üzlet nyitva reggel 6.30-tól este 10-ig.
 A magyarság szives pártfogását kéri:
BAYER és SZABÓ TORONTO, Ont.

LUKÁCS LAJOS TELEPÍTÉSI IRODÁJA
 19518-96th St. Phone 21 244 EDMONTON, ALBERTA.

Pénzügyi legújabbak díjazás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Alberta legjobb fekvésű farmjai nálam kaphatók. Hajtógépek részletezésére is. Beutazási engedélyt beszeres családja részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvételét, címváltozásokat eszközöl.

SZABÁLYOZZAK AZ EZÜST ÁRFOLYAMAT?

Egyre több oldalról ajánlják a nemzetközi adósságok rendezése ügyében a közeljövőben összeülő bizottságnak, hogy egyezkedjenek kidolgozni egy olyan tervet, melynek alapján az ezüst volna a világ pénzügyi érték-mérője az arany helyett. Erre pénzügyi szakértők véleménye szerint azért volna szükség, miután az arany egy-két országban halmozódott fel a háború óta és ennek folytán a többi államok lakossága teljesen elszegényedve kénytelen viselni a háború pénzügyi következményeit.

Amennyiben az ezüst fenti módon való bevezetése nem volna keresztülvihető úgy legalább azt szeretnék elérni, hogy minden 30 napban egyszer állapítsák meg hivatalosan az ezüst árfolyamát, minek következtében remélhető lenne, hogy az

JÓBÓL IS MEGART A SOK!

British Columbia Quesnel telepén, mely tudvaleg Prince George állomásától alig 50 mérföldre végződik "Pacific Great Eastern" vasút végállomása és a Peace River vidékre tervezett közvetlen északkeleti kiindulópontja, érdekes családi szenzáció foglalkoztatja a lakosságot. Egy anya, aki immár a tizenhetedik gyermeknek adott életet, kijelentette, hogy szívesen odaadja újszülött kisgyermekét bárkinek, aki gondját viselné, miután neki elég az eddigi 16 gyermek is.

HÁZI KÉNYELEM

— Ejnye most a nyakamba kötöttem az asztalkendőt, pedig úgy látom, hogy ez itt nem szokás.
 — Oh kérem, csak tessék egészen úgy cselekedni ahogy otthon szokta.
 — Nem, nem... azért a kabátomat már mégse vetem le.

SENKI SEM MONDhatja MAGARÓL, HOGY SORSA MOSTOHA, AMIG EL NEM OLSASSA AZ 1931-ben MEGJELENT "SORSKÖNYVET", AMELYET INGYEN BARKINEK MEGKÜLDÖK. PORTÓÉRT 15 CENT KÜLDENDŐ BELYEGGBEN.

SAL. GOLDSTEIN
 I. VERPELETI UT 8. BUDAPEST, HUNGARY.

Dr. B. J. Ginsburg
 ORVOS
 a bór- és nemibetegedések Specialistája
 Rendel: reggel 9 órától este 8-ig
 403-4 McARTHUR Bldg. 4 em. WINNIPEG, Man.
 (a Portage Ave. közvetlen a Main St. sarkán, a Child's áttörés épületében)
 Németül is beszél!

A KANADAI MAGYARSÁGNAK
BOLDOG UJÉVET
 kíván
KONYHA FERENC, közjegyző
 YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

FELHÍVÁS TELEPÉDNI SZÁNDÉKOZÓKHOZ
 Mielőtt farmvételeibe belemennének, forduljanak bizalommal a
BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ
 Ez csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet boldogságától óv meg. — Farmok eladása, földékeztetések, öntözberendezéssel és anélkül Teljes iradai szolgáltatás. Pénzküldés, Okmánykészítés. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

ALEX. A. KELEN IRODA
 ISMÉT VEZET A PENZKÜLDÉSI DIJSZABÁS LÉSZÁLLÍTÁSÁBAN
 HASONLITSA ÖSSZE AZ ALANTI DIJSZABÁST AKARMELYIK IRODA DIJSZABÁSÁVAL ÉS GYÖZDJEK MEG SZEMÉLYESEN, HOGY OLCÓSABBAN SENKI ALTAI SEM KÜLDHET HAZA PENT MINT EGYEDÜL CSAK MIÁLTALUNK

AMERIKAI DOLLÁRKÜLDÉSEK DIJSZABÁSA:			
5 dollár	5.40	100 dollár	101.00
10 "	10.60	150 "	151.50
15 "	15.60	200 "	202.00
20 "	20.70	250 "	252.50
25 "	25.70	300 "	303.00
30 "	30.70	400 "	404.00
40 "	40.80	500 "	505.00
45 "	45.80	600 "	606.00
50 "	50.80	800 "	808.00
60 "	61.00	1000 "	1010.00
70 "	71.00	2000 "	2015.00
80 "	81.00	3000 "	3020.00

FENTI ÁRAK AMERIKAI DOLLÁRBAN ÉRTENDŐK.
 PENGÓ, KORONA, DINÁR ÉS LEI KÜLDÉSEIT A MINDENKÖRÜ NAPÍ ÁRFOLYAMON SZÁMOLJUNK EL. EZEN ÁRFOLYAMOK GARANTÁLTAN ALACSONYABBAK, MINT BARMILYEN BANK VAGY PENZKÜLDŐ IRODA ÁRFOLYMAI.
 KÁBELDÍJ CSAK 25 CENT.
 ÍRJON MEG MA AZ ÚJ PENZKÜLDŐ IVEKERT ÉS GYÖZDJEK MEG SZEMÉLYESEN, HOGY OLCÓSABB, GYORSABB ÉS BIZTOSABB PENZKÜLDÉS NINCS, MINT A MIENK.
 HAJÓJEGYEK KÖZJEGYZŐI OKIRATOK
 HAJÓJEGYEK RESZLET FIZETÉSRE OHAZAI BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK
 HAZAZAI BELYEGEK
ALEX. A. KELEN LIMITED
 1456, City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

COURTHS - MAHLER

Mikor viszontlátta menyasszonyát, szándékosan féltékeny megkérdezte tőle: — Tetszett a tengerszem tükre?
 Hans kijelentette, hogy a könyv elragadó s megvédte azt Ruth minden támadása ellen. Ruth arra az örömtől kipirult s hogy felindulását elrejtse, a pohárszéknél bort töltött a poharakba.
 — Hogy van Hilda — kérdezte aztán.
 — Nagyon nyomott hangulatban. Igazán, nem tudom, mitévő legyek velük.
 — Hívd meg őket Rochsbergbe. Ott kipehíntek magukat és rejtve maradhatnak a világ szeme elől. Neked is kellemes volna a társaságuk.
 Hans elgondolkozott.
 — Nagyszerű eszme, Ruth. Már majd szétörtöm a koponyámat, hogy mit tegyek velük. Hiába, az asszonyok praktikus dolgokban többet érnek mint mi. — És megcsókolta Ruth kezét.
 Hans örömeben arra kérte Ruthot, tegyenek egy kis sétát a városi parkban. Ruth pár perc alatt készen volt elegáns toalettejével s a park zöld fái alatt boldog nyugalommal lépegett. Hans Rochus itt látott először derűs mosolyt arcán, mikor Hans Ernestin kisasszony fölött tréfálkozott.
 — Mért nem nevezsz máskor is Ruth? — kérdezte szívélyesen, mire Ruth arra elpirult és elkomolyodott s ekkor Hans végre megértette, hogy mily kínos helyzete van mellette Ruthnak, aki tudja, hogy nem szerelemből kérte meg. Hans gyöngéd lovagiasága feltámadt. Félt hogy megbántotta Ruthot.
 — Szeretnék a jó barátod lenni, Ruth. Olyan nehéz benem bíznod? — Talán könnyelműnek és megbízhatatlannak tartasz?
 — Nem, tudom, hogy jó vagy, értelmes és becsületes.
 — És mégsem bízol bennem.
 — Tévedsz. Nem ismerem senkit akiben jobban megbíznék, mint benned. Csakhogy én nem egykönnyen mutatom meg érzelmeimet. Türelemmel kell lennem velem. En minden megteszek, hogy elégedett légy velem.
 Így beszélgettek a park utain fel és alá járva, s mikor egy

A TENGERSZEM TÜKRE

óra múlva Ruthot hazakísérte, Hans Rochus nagyon elégedett embernek érezte magát.
 ...
 Sondheim Hilda télen kétségbeesésben töltötte a napokat. Magánkiül volt, hogy ragyogó jövőjét így eljátszotta. A tábornokné napról-napra súlyosabb szemrehányásokkal halmozta el, nem azért, mert megesalta Krachtot hanem azért mert elővigyázatlanul csalta meg. Szerettek volna elutazni a világ szeme és szája elől, de erre sem volt pénzüik.
 Ebben a kilátástalan helyzetben voltak, mikor Hans Rochus meghívta őket Rochsbergbe.
 — Ott maradhattok október közepéig, mert csak november tizenötödikén lesz az esküvők s ennél az alkalomnál ismét felvehettek a társasággal való érintkezést. Azalatt majd elejtelenek mindent.
 Az özvegy örömmel egyezett bele s Hilda átfogta Hans karját.
 — Hans Rochus — ezt sohasem felejttem el neked. Hans komolyan nézett rá, de szíve nem dobbant hevesebben, mikor ez a gyönyörű teremtés hozzásimult.
 — Rokonc vagyunk Hilda, természetes, hogy segítenem kell nektek, amennyire tőlem telik.
 — Te vagy egyedüli vigasztalóm. Azt a gondolatot, hogy Rochsbergbe hívják bennünket, az ég sugalta neked.
 Hans nevetett.
 — Ruth hálás lesz ezért a hasonlatért. Az ő eszméje volt, hogy ti Rochsbergbe menjetek.
 Hilda eleresztette Hans Rochus karját.
 — Ugy — Ruth tanácsára hívtál meg bennünket? Te magad talán nem is kíváncsi vagy odamejünkre.
 — Hilda, — kiáltott az özvegy. — Ne beszélj bolondokat. Hans Rochus nem volna igazi Rochsberg, ha nem ismerné a vendégszeretetet.
 — Tudod, kedves néném, hogy szívesen látlak. Mikor indultok?
 — Helyes. Beküldöm értetek a fogatot.
 — Köszönöm.
 — Ruth kérdezte, Hilda, lehet-e máshol is segítségédre?
 — Nem, semmiben. Senki, senki nem segíthet rajtam.

MAGYAR BILLIARD-HALL

MONTREALBAN
 1803 St. Lawrence Blvd.
 SZIVES PÁRTFOGÁST KER
VARGA JÁNOS

MAGYAR HENTES ÜZLET
 ALEX'S MEAT MARKET
 642 Logan Ave Winnipeg, Man.
 460 King St és Dufferin sark
 Raktáron tart friss sertés, marhahúst, hússal minőségű kolbászokat, füstölt szalonnát, háj, jst, zsejt, tojást, édes nemes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba területére utánvéttel (COD.) szállítok. Szives pártfogást kér.
 ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

A magyarok találkozó helye
 EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
 10246 96th St. Telefon 25075
 Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden egyes szobában!

Tőzsde
 Az e heti winniepei helyben zárt árak a következők:
BUZA —
 No 1 \$0.60 No 2 \$0.56 No 3 \$0.51% No 4 \$0.46% No 5 \$0.43%
ZAB —
 No 2 C W 30 No 3 C W 27
ARPA —
 No 2 C W 42% No 3 C W 40%
LEN —
 No 1 N C W \$0.97% No 3 C W \$0.93% No 3 C W \$0.77%
ROZS —
 No 1 és 2 C W 43 No 3 C W 41.

ALLATÁRAK

GÖBÖLY

Jó	4.50	5.50
Közepes	3.50	4.00
Silány	2.00	3.00

VAGÓ MARHA

Jó	4.50	5.50
Közepes	3.50	4.00

BIKA

Jó	1.50	1.75
Silány	1.00	1.25

OKÓR

Jó	3.00	3.50
Silány	2.00	2.50

BORJU

Jó	5.00	7.00
Közepes	2.00	5.00

SERTÉS

Válogatott	3.75	3.75
Nehéz	2.25	3.25
Könnyű	3.00	3.00
No. 1 koca	3.00	3.00
No. 2. koca	3.00	3.00

SARANY

Jó	5.50	5.50
Silány	4.00	4.25

BIRKA

Jó	5.00	5.50
Silány	1.00	1.50